



SUOMI
FINLAND

SUOMI MUIDEN SILMIN 2024

SUOMI-KUVA TUTKIMUKSESSA JA MEDIASSA

Suomi muiden silmin on Finland Promotion Boardin julkaisu, joka yhdistää tietoa kansainvälisistä tutkimuksista ja mediaseurannasta Suomen ulkomaanedustustojen asiantuntemukseen.

Julkaisija: Finland Promotion Board

Julkaisu vuosi: 2024

Päätoimittaja: Meira Pappi

Painotilo: Grano

Ulkoasu: hasan & partners

ISBN-numero: 978-952-281-825-6



Kuva: © City of Helsinki, kuvaaja Jussi Hellsten

Kannen kuva: Business Finland, Saimaa Cycle Tour 2023, kuvaaja Niko Laurila

Maailma muuttuu, maakuva pysyy



Meira Pappi

Ulkomministeriön maakuvan ja viestinnän erityisasiantuntija

”Mitä ne meistä ajattelevat?”, on klassikkokysymys, jonka me suomalaiset esitämme mielellämme. Joidenkin näkemysten mukaan kyselemme muiden mielipiteitä turhankin hanakasti. Voi olla, että yleisesti ottaen suomalaisten pitäisi välittää vähemmän siitä, mitä muut sanovat. Maakuvan suhteen päinvastainen on kuitenkin totta: meidän kannattaa olla hyvin kiinnostuneita siitä, millaisia mielikuvia Suomi maailmalla herättää. Se, mitä meistä ajatellaan, vaikuttaa nimittäin ratkaisevasti siihen, miten meitä kohdellaan.

”Maakuva vastaa noin neljänneksestä matkailun tuottoja, ulkomaisia investointeja sekä osajahoukuttelun tulosta.”

Yksi maakuvabisneksen perustotuksia on, että maakuva muuttuu tuskallisen hitaasti, eikä suuren mittakaavan muutokseen ole helppoa vaikuttaa. Yritysbrändiä voi hallita, kiillottaa ja uudistaa, mutta maabrändin kanssa on toisin. Vaikka maailma muuttuu, maakuva pysyy. Silti myös maakuva liikaa silloin, kun aihetta ja näkyvyyttä on riittävästi. Ukraina on tästä kolkko esimerkki.

Näkyvä rooli maailman geopoliittisessa muutoksessa on tehnyt Suomesta aiempaa tunnetumman. Suomi-uutisiin on totuttu maailmalla, ja Suomeen liittyvät aiheet ylittävät uutiskynnyksen aiempaa helpommin. Meidän on tällä hetkellä helpompaa saada viestimme läpi.

Vaikka mielikuvat Suomesta muuttuisivatkin hiljalleen, maakuvan merkitys ei muutu. Loppuvuodesta 2023 ilmestyneen tutkimuksen mukaan maakuva vastaa noin neljänneksestä matkailun tuottoja, ulkomaisia investointeja sekä osajahoukuttelun tulosta. Pienetkin muutokset mielikuvissa ovat satojen miljoonien eurojen arvoisia. Jo tässä on riittävästi syytä olla kiinnostunut siitä, mitä meistä maailmalla ajatellaan.

Käynnissä olevassa toimintaympäristön muutoksessa maakuvalla on myös toinen merkitys: vahva maakuva tarjoaa suojaa. Narratiivien taistelun keskellä mielikuvat saavat aiempaa suuremman painoarvon. Se, mitä meistä ajatellaan, voi nousta ratkaisevaan rooliin, kun esitämme näkemyksiämme, suostuttelemme muita kannallemme tai vetoamme etumme puolesta.

Mitä ne meistä sitten ajattelevat? Pääosin oikein hyvää. Suomea pidetään vastuullisena ja luotettavana toimijana. Kestoaiheet kuten elämänlaatu, tasa-arvo, sauna, koulutus, ja nykyään myös onnellisuus nousevat esiin mediassa ympäri maailmaa. Muun muassa näistä sekä muista ajankohtaisista Suomi-aiheista kertoo uusi Suomi muiden silmin -julkaisu, joka luo kattavan katsauksen maakuvan eri puoliin.

Pitämällä silmällä sitä, mitä meistä maailmalla ajatellaan, pystymme varautumaan, vaikuttamaan sekä tarttumaan tarjolla oleviin mahdollisuuksiin. Ne eivät ole ihan pikkujuttuja.

Suomi muiden silmin 2024

Suomi-kuva tutkimuksessa
ja mediassa

Suomi-kuvan kehitys	6	Näkökulmia maailmalta: Berliini	27
Suomen medianäkyvyys lukuina	7	Näkyvimvät suomalaiset maailmalla	29
Suomi-uutisoinnin pääaiheet	8	Teemat: koulutus	32
Suomen tunnettuus ja pidettyys	13	Näkökulmia maailmalta: Peking	35
Näkökulmia maailmalta: Tukholma	14	Teemat: onnellisuus	36
Suomi-kuva Yhdysvalloissa	16	Teemat: kulttuuri	39
Näkökulmia maailmalta: Washington	19	Näkökulmia maailmalta: Lontoo	42
Suomi-kuva venäjällä	20	Teemat: luonto ja ympäristö	43
Teemat: hallinto	24	Taustatietoa julkaisusta	44

Suomi-kuva on kirkastunut viime vuosina

Suomi on viimeisen kymmenen vuoden aikana kavunnut Anholt-Ipsos Nation Brands Index -tutkimuksen sijalta 18 sijalle 15. Mielikuvia 60 valtiosta kartoittava tutkimus kertoo Suomen olevan nousussa erityisesti matkailu- ja asuinmaana.

Vuodesta 2005 alkaen toteutettu Anholt-Ipsos Nation Brands Index on laaja maakuvertailu, joka mittaa ihmisten mielikuvia 60 eri valtiosta 20 panelistimaassa. Suomi sijoittuu vuoden 2023 tutkimuksessa sijalle 15, nousten yhden sijan viime vuoden mittauksesta. Sijoitus muodostuu Suomen saamista pisteistä kuudessa eri kategoriassa, jotka käsittelevät vientiä, hallintoa, kulttuuria, ihmisiä, matkailua sekä maahanmuuttoa ja investointeja.

Myönteisintä kehitystä mielikuvissa Suomesta asuin- ja matkailumaana

Kuten aiempienkin vuosien tutkimuksissa, Suomea arvostetaan erityisesti yhdenvertaisuuden ja ympäristönsuojelun vuoksi. Suomi sijoittuu näiden teemojen lisäksi kymmenen parhaan maan joukkoon mittareilla, jotka käsittelevät kansalaisten oikeudenmukaista kohtelua, hallinnon pätevyyttä ja rehellisyyttä, rauhaa ja turvallisuutta, elämänlaatua sekä maailman köyhyyden vähentämistä. Myönteisintä kehitystä edellisvuoteen nähden on tapahtunut Suomessa asumiseen ja työskentelyyn liittyvissä mielikuvissa. Myös matkailun mittareilla Suomi osoittaa keskimääräistä suurempaa kasvua.

Haparointia vahvuuksissa, kirmistä heikkouksissa

Mielikuvat hyvästä hallinnosta ovat olleet läpi tutkimuksen historian Suomen keskeisin vahvuus. Tässä kategoriassa mitataan mielikuvia esimerkiksi hallinnon pätevyydestä ja rehellisyydestä sekä kansalaisten oikeuksista ja oikeudenmukaisesta kohtelusta. Vaikka Suomen kokonaissijoitus on vaihdellut sijojen 18 ja 15 välillä, hallinnossa Suomi on sijoittunut parhaimmillaan kuudenneksi 60 maan joukossa. Vuoden 2023 mittauksessa Suomen pisteet hallinnon mittareilla ovat kuitenkin laskeneet merkittävästi ja sijoitus suhteessa tutkimuksen muihin valtioihin pudonnut kaksi sijaa edellisvuodesta.

Kulttuuriin liittyvät mielikuvat ovat Suomen suurin maakuvallinen heikkous. Erityisesti mielikuvat kulttuuriperinnöstä ja historiallisista rakennuksista ovat vähäisiä. Suomi sijoittuu kulttuurimielikuvia mittaavassa kategoriassa sijalle 26. Hienoista kehitystä viime vuodesta on kuitenkin tapahtunut niin nykykulttuuriin, kaupunkikulttuuriin kuin urheiluunkin liittyvissä mielikuvissa.

Suomen näkyvyys on poikkeuksellisen korkealla tasolla

Suomi mainittiin ulkomaisen median otsikoissa yli 450 000 kertaa vuonna 2023. Se on vähemmän kuin vuonna 2022, mutta paljon enemmän kuin mihin olemme tottuneet. Lähes puolet mediaosumista on peräisin Euroopasta, missä Suomen asioita seurataan ahkerimmin.

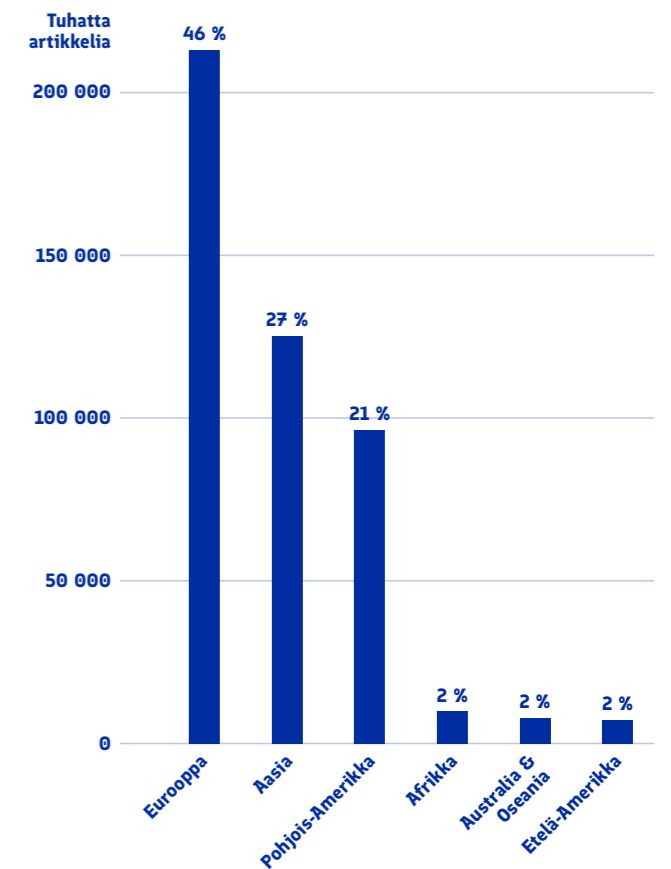
Suomen tai suomalaiset mainitsevia otsikko-osumia oli ulkomaisessa mediassa vuonna 2023 noin neljänneksen vähemmän kuin edellisellä vuonna, joka oli historiallisen Suomi-näkyvyyden vuosi. Jos mainintoja kuitenkin verrataan pidemmän aikavälin keskiarvoon, näkyvyyden määrä on yli kaksinkertainen. Otsikoiden jakautuminen maanosien välillä vastaa aiempia vuosia.

Eurooppalainen uutisointi muodostaa lähes puolet Suomen medianäkyvyydestä. Naapurimaamme Venäjän mediassa Suomi esiintyi noin 35 000 kertaa, perässä seurasivat Saksan, Ruotsin ja Iso-Britannian lehdistöt. Näiden maiden mediaosumat kattavat noin puolet Suomen eurooppalaisesta näkyvyydestä.

Euroopan ulkopuolella Suomesta uutisoitiin eniten Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Kiinan, Japanin, Intian ja Turkin mediat muodostavat leijonanosan Suomen näkyvyydestä Aasian alueella. Kussakin näistä maista Suomi nousi otsikkotasolle 17 000–20 000 kertaa. Pohjois-Amerikan 93 000 Suomi-maininnasta yli 80 000 on peräisin Yhdysvalloista. Se on yli kaksinkertainen määrä toisena tulevaan Venäjään verrattuna ja lähes 20 % kaikesta Suomen medianäkyvyydestä ulkomailla.

Etelä-Amerikka, Afrikka sekä Australia ja Oseania muodostavat kukin kaksi prosenttia Suomen kokonaisnäkyvyydestä. Australiassa Suomi-otsikoita nähtiin vuoden 2023 aikana noin 7 000 kertaa, Egyptissä noin 4 500 kertaa ja Brasiliassa vajaat 3 000 kertaa.

Suomi-uutisoinnin jakautuminen alueittain



Ulko- ja turvallisuuspolitiikka jatkaa hallitsevana teemana Suomi-uutisoinnissa

Suomen Nato-jäsenyysprosessi oli yleisin aihe Suomea käsittelevissä uutisissa vuonna 2023. Muita keskeisiä ulko- ja turvallisuuspoliittisia teemoja olivat suhteet Venäjään, Suomen itärajaan liittyvät kysymykset, Venäjän sotatoimet Ukrainassa sekä Euroopan laajempi turvallisuuspoliittinen muutos.

Suomea koskeva uutisointi keskittyi alkuvuonna 2023 Suomen Nato-prosessiin ja -jäsenyyteen. Nato-uutiskokonaisuuden yhteydessä käsiteltiin muun muassa Suomi-Venäjä-suhteita, lännen ja idän kamppailua sekä itärajan sulkemista. Myös itärajalle suunniteltu raja-aita kiinnosti Nato-Venäjä-rajan laajenemisen myötä.

Suomen Nato-jäsenyys ja siihen johtanut prosessi olivat tiuhaan uutisoitu aihe erityisesti Euroopan maissa, mutta tilannetta seurattiin tiiviisti myös Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Muualla maailmassa uutisointi jäi huomattavasti vähäisemmäksi, joskin Nato-jäsenyys oli kaikkialla näkyvin Suomi-aihe.

Nato-uutisia myönteisestä kielteiseen

Suomen Nato-prosessin uutisoinnin sävy oli pääosin toteava ja neutraali, mutta myös hyvin myönteisiä sekä kielteisempiäkin kantoja nähtiin. Erityisen myönteistä uutisointi oli Virossa, missä Suomen liittymistä Natoon ja maiden kuulumista samaan puolustusliittoon oli odotettu. Kosovossa uutisointi painotti kansallista ylpeyttä ja kehysti Suomen Nato-jäsenyyden itsevarmaksi ja historialliseksi askeleeksi kohti kansallista turvallisuutta. Myös esimerkiksi Ruotsissa Suomen Nato-jäsenyydestä kirjoitettiin positiiviseen sävyyn, joskin Suomen eritah-tista liittymistä käsiteltiin myös laajasti maan mediassa.

Kielteisimmin Suomen Nato-jäsenyyteen suhtauduttiin Venäjällä, missä todettiin hyvin katkerasti Suomen

irtisanoutuneen hyvistä suhteistaan itäiseen naapuriinsa. Mediassa esiintyvien näkemysten mukaan Suomen Nato-päätös tehtiin kansan tahdon ja edun vastaisesti. Yhdysvalloilla oli venäläismedioiden mukaan vahva vaikutus Suomen päätöksessä.

Valko-Venäjällä Suomen Nato-jäsenyys, sotilaallinen tuki Ukrainalle sekä Suomen ja Venäjän surkastuvat suhteet olivat median jatkuvan mielenkiinnon kohteena. Hallinnolle myötämieliset mediat olivat kriittisiä ja opposition kannattajat suhtautuivat Suomi-uutisiin myönteisemmin.

Aasiassa, Etelä-Amerikassa ja Afrikassa Nato-uutisten lähteinä toimivat pääosin kansainväliset uutistoimistot, ja uutiset olivat useimmiten sävyiltään toteavia. Näillä alueilla oli kuitenkin myös Venäjä-mielisempää uutisointia, joka kehysti tilanteen idän ja lännen kamppailuksi. Esimerkiksi Tansaniassa Suomen Nato-jäsenyydestä uutisoitiin jokseenkin varoitteluvaan sävyyn ja esiin nostettiin Venäjän kielteinen reaktio.

Kiinan mediassa Nato-uutisointi perustui usein suoraan venäläisiin lähteisiin.

Euroopan turvallisuuspoliittinen muutos nosti Suomea uutisiin

Suomen Nato-jäsenyyden lisäksi suhteet Venäjään, Venäjän sotatoimet Ukrainassa sekä Euroopan laajempi turvallisuuspoliittinen muutos raamittivat Suomen



Kuva: Business Finland, Suomenlinna juhannuksena, kuvaaja Juha Kataloja

↙ Suomen Nato-jäsenyys huomioitiin laajasti englanninkielisessä mediassa.

Lähde: Meltwater

Finland joins NATO, doubling alliance's land border with Russia



The Washington Post, Toukokuu 13. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 53 milj.

Nato's border with Russia doubles as Finland joins



BBC, Huhtikuu 4. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 71 milj.

Finland joins NATO in major blow to Russia over Ukraine war



AP News, Huhtikuu 4. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 29 milj.

näkyvyyttä ulkomaisessa mediassa. Erityisesti itärajan tapahtumat, Suomen tuki Ukrainalle sekä Itämeren kaasuputken ja tietoliikennekaapelien katkeaminen nousivat uutisiin maailmanlaajuisesti osana jännitteistä kansainvälistä tilannetta koskevaa raportointia.

Suomen itäraja otsikoissa

Suomen ja Venäjän rajasta kirjoitettiin Naton laajenemisen lisäksi sekä matkustus- ja viisumirajoitusten että rajasulun ja rajalle saapuneiden turvapaikanhakijoiden näkökulmasta. Venäläisten matkailu Suomeen loppui käytännössä kokonaan matkustus- ja viisumirajoitusten sekä rajasulun vuoksi, mikä näkyi kielteisenä uutisointina venäläismediassa. Itärajan sulkemisen eri vaiheet olivat melko näkyvästi venäläisissä otsikoissa, ja venäläisturistien puuttumisen kerrottiin kurjistavan Itä-Suomea taloudellisesti.

Vuoden 2023 loppupuolella alkanut Venäjän harjoittama siirtolaisten ja pakolaisten välineellistetty maahantulo ja sen vuoksi suljetut raja-asetat olivat yksi kärkiteemoista Suomen kansainvälisessä medianäkyvyydessä. Sekä Euroopassa että esimerkiksi Lähi-Idän ja Pohjois-Afrikan alueella usean maan lehdistö kirjoitti Suomi-Venäjä-suhteiden käsittelemisen yhteydessä itärajan pituudesta sekä sinne saapuvista maahanmuuttajista ja pakolaisista. Näkökulmat tapahtumiin vaihtelivat sen mukaan, kirjoitettiinko niistä Suomen vai Venäjän narratiivin mukaisesti. Varsinkin kriisin alkuvaiheessa oli havaittavissa, että arabiankielisessä mediassa Venäjän näkemykset tuotiin usein ensi esiin ja niille annettiin enemmän tilaa. Tämä poikkesi selkeästi läntisen median lähestymistavasta.

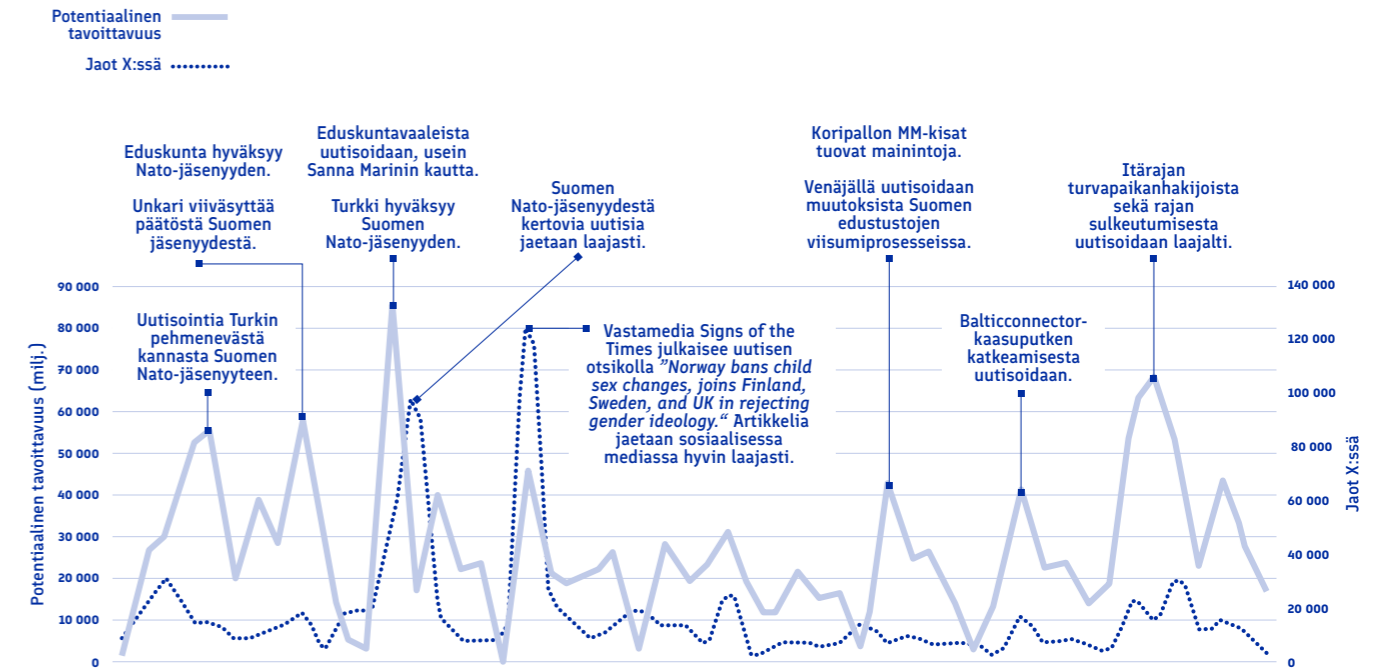
Näkyvimät ja jaetuimmat uutiset

Suomen liittyminen Naton jäseneksi oli vuoden 2023 alkupuolella selkeästi näkyvin uutisaihe kansainvälisessä mediassa. Liittymisprosessi sekä etenkin jäsenyyskehityksen käsittely Turkissa ja Unkarissa toivat näkyvyyttä helmi-maaliskuussa. Meltwaterin tekemän analyysin mukaan suurin viikkokohtainen näkyvyyspiikki tuli Turkin hyväksyessä Suomen Nato-jäsenyyden maaliskuun lopussa. Tuolloin artikkelien yhteenlaskettu potentiaalinen tavoittavuus oli yli 85 miljardia näyttökertaa, kun viikkokohtainen potentiaalinen tavoittavuus on keskimäärin hieman alle 27 miljoonaa näyttökertaa. Myös huhtikuun alussa järjestetyt eduskuntavaalit kiinnostivat kansainvälisesti. Uutisointi tapahtui ensisijaisesti pääministeri Sanna Marinin kautta.

Kesällä uutisointi oli vähäisempää, mutta elokuun lopulla koripallon MM-kisat tuottivat Suomelle jälleen mediaosumia. Samaan aikaan Venäjällä julkaistiin runsaasti uutisia liittyen Suomen muuttuviin viisumihakukäytäntöihin. Vuoden loppupuolella turvallisuuspolitiikka nousi taas erityisen merkittävään asemaan, kun Baltic Connector -kaasuputken katkeamisesta sekä itärajan turvapaikanhakijoista ja rajan sulkemisesta uutisoitiin hyvin laajalti.

Yksittäisistä Suomea koskevista artikkeleista eniten keskustelua sosiaalisessa mediassa herätti vastamedia Sign of the Timesin julkaisema artikkeli "Norway bans child sex changes, joins Finland, Sweden, and UK in rejecting gender ideology". Juttu keräsi yli 100 000 jakoa viestipalvelu X:ssä, missä erityisesti konservatiiviset yhdysvaltalaiset levittivät sitä.

Turvallisuuspolitiikka toi näkyvyyttä



↑ Vuoden 2023 näkyvimät Suomi-uutiset liittyivät lähinnä ulko- ja turvallisuuspoliittisiin aiheisiin.

Lähde: Meltwater

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Suomen liittymisestä Natoon uutisoitiin kaikissa merkittävissä medioissa. Mediassa Suomi esitetään kriiseihin hyvin varautuneena maana, jolla on vahva puolustuskyky. Uutisoimmin mukaan Suomi vahvistaa Natoa, mutta kaksinkertaistaa Naton rajan Venäjään.

– SAKSA

Suomen liittyminen Natoon on jakanut mielipiteitä. Puolueettomuus on monien unkarilaisten mielestä kuulunut erotamattomasti Suomen maakuvaan ja joidenkin mielestä sen pitäisi jatkossakin pysyä niin.

– UNKARI

Suomen Nato-jäsenyydestä, sitä edeltävästä ajasta sekä sitä seuranneista käänneistä on uutisoitu todella kattavasti läpi vuoden kaikissa Kroatian tiedotusvälineissä televisioista painettuun mediaan. Tämän johdosta Suomen näkyvyyttä voi hyvin, kenties ensimmäistä kertaa itsenäisen Kroatian historiassa, kuvaila sanalla 'runsaas'.

– KROATIA

Suomen näkökulma tuotiin esille selkeästi ja ymmärrettävästi siitä huolimatta, että Brasilian media ajoittain esittelikin sodan Venäjän ja lännen väliseksi kamppailuksi.

– BRASILIA

Suomen liittymisestä Natoon uutisoitiin laajasti, mutta osittain myös Venäjän näkökulmasta, kuinka Suomen Nato-jäsenyys on Venäjälle uhka ja tarpeeton provokaatio.

– MEKSIKO

Suomen Nato-jäsenyys ja siihen liittyvä prosessi esiintyi eskalaationa ja sodan kiihdyttäjänä lännen ja idän välillä.

– ALGERIA



Mikko Kinnunen
Ulkomministeriön strategisen
viestinnän suurlähettiläs

Narratiivien taistelu

Suomi sulki itärajan rajanylityspaikkoja marras-joulukuussa 2023, kun Venäjä alkoi käyttää siirtolais- ja pakolaisvirtoja hyväkseen omien tarkoituksensa ajamiseksi. Tämä niin sanottu välineellistetty maahanmuutto nousi myös yhdeksi kärkiteemoista Suomea koskevassa kansainvälisessä medianäkyvyydessä vuoden 2023 lopulla.

Länsimaissa uutisointi aiheesta oli tosiasiallista ja noudatti Suomen näkemyksiä. Mediassa siteerattiin varsinkin keskeisten suomalaisten poliitikkojen ja asiantuntijoiden lausuntoja. Uutisoinnista paistoi läpi ymmärrys siitä, että Venäjän toimien vuoksi Suomi on joutunut tekemään päätöksiä rajanylityspisteiden sulkemisesta varsin vaikeassa tilanteessa. Samoin nousi korostuneesti esiin se, että kyse on Venäjän hybridi vaikuttamisesta, jossa Venäjä käyttää hyväksi heikommissa asemassa olevia ihmisjoukkoja. Nämä asiat Suomi halusi kertoa maailmalle ja viesti meni varsin tehokkaasti läpi.

Näkökulma ei ollut kuitenkaan kaikkialla maailmassa sama. Venäjä pyrkii vaikuttamaan siihen, että se saisi maailmalla läpi oman – usein valheellisen – narratiivinsa. Varsinkin rajatilanteen alkuvaiheessa oli havaittavissa, että esimerkiksi arabiankielinen media antoi selvästi enemmän tilaa Venäjän näkemyksille. Toisinaan Suomen näkemykset esitettiin jopa kielteisessä valossa. Ulkomministeriö pyrki vaikuttamaan tilanteeseen olemalla yhteydessä ja tarjoamalla haastatteluja Lähi-idän ja Afrikan alueen medioille. Suomen näkemykset nousivatkin sittemmin mukaan arabiankieliseen uutisointiin esimerkiksi ulkoministeri Elina Valtonen haastattelujen myötä.

Kiinnitämme varsin paljon huomiota läntisen maa-

ilman uutisointiin, mikä on sinänsä luonnollista, kun elämme osana läntistä maailmaa. Jatkossa meidän on kuitenkin tärkeää panostaa näkemyksemme kertomiseen myös alueilla, joilla Venäjä pyrkii jatkuvasti kasvattamaan vaikutusvaltaansa. Meidän on tärkeää kertoa itse oma tarinamme, sillä jos emme kerro sitä itse, joku muu tekee sen puolestamme.



Kuva: Helsinki Partners, kuvaaja Jussi Helisten

Suomen tunnettuus on kasvanut

Tunnettuuden suhteellinen alhaisuus vaivaa Suomen maakuva, mutta tilanne on kehittynyt myönteisesti viime vuosina. Anholt-Ipsos Nation Brands Index -tutkimuksen mukaan Suomea tuntevien määrä on kasvanut 58 prosentista 66 prosenttiin viimeisen viiden vuoden aikana. Vaikka kasvu on huimaa, Suomi jää tunnettuudessa edelleen verrokkimaista.

Vuoden 2023 *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* -maakuva-vertailun mukaan 66 prosenttia vastaajista tietää Suomesta vähintäänkin jonkin verran, 31 prosenttia ei koe osaavansa kertoa Suomesta mitään ja kolme prosenttia ei tunnista Suomea edes nimeltä. Heikoiten suoriutuvan kolmen prosentin ryhmässä ei ole tapahtunut muutosta viiden vuoden takaiseen, mutta Suomea tuntevien joukossa tietoisuus on kasvanut merkittävästi. Viisi vuotta sitten 39 prosenttia vastaajista kertoi tietävänsä Suomen vain nimeltä. Tämä joukko on viimeisimmässä mittauksessa kutistunut kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Samassa suhteessa Suomen jonkin verran sekä erittäin hyvin tuntevien joukot ovat kasvaneet kahdella prosenttiyksiköllä ja Suomen melko hyvin tuntevien määrä peräti neljällä prosenttiyksiköllä.

Suomesta pidetään keskimääräistä enemmän

Vaikka Suomen tunnettuus jääkin hieman potentiaalistaan, Suomesta pidetään keskimääräistä enemmän. Suomen pidettyys on ollut globaalin keskiarvon yläpuolella koko mittaushistorian ajan, mutta kuten tunnettuudessa myös pidettyydessä on tapahtunut merkittävää kasvua viimeisen viiden vuoden aikana. Vuonna 2019 57 prosenttia vastaajista kertoi suhtautuvansa Suomeen myönteisesti. Globaali keskiarvo oli tällöin 47 prosenttia. Vuoden 2023 mittauksessa Suomeen myönteisesti

suhtautuvien määrä oli kasvanut lähes 70 prosenttiin globaalin keskiarvon ollessa 50 prosenttia.

Naton tuoma huomio on hyödyttänyt Suomea laajemmin

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvä uutisointi on kääntänyt katseet Suomeen, ja näkyvyys on herättänyt myös laajempaa kiinnostusta maata kohtaan. Kansainvälisiin teemoihin keskittynyt *Monocle*-lehti kirjoittaa vuosittaisessa *Soft Power Survey* -arviossaan Suomen onnistuneen hyödyntämään itseensä kohdistuneen kiinnostuksen. Valtiota pehmeän vallan mittareilla arvioiva katsaus sijoittaa Suomen historiallisen korkealle sijalle 11 ja toteaa Suomen kyenneen tuomaan Nato-uutisoinnin lomassa esiin vahvuuksiaan, kuten yhdenvertaisuutta, kestävyyttä ja koulutusta.

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Norjassa näkyy kasvava kiinnostus ja uteliaisuus Suomea ja suomalaisia kohtaan. Nato-prosessin ja jäsenyyden myötä Suomen näkyvyys Norjan mediassa on noussut uudelle tasolle ja Suomea koskevan uutisoinnin sävy on pääosin ollut erittäin positiivista.
– NORJA



Elna Nykänen Andersson

Ulkomministeriön lehdistövirkamies
3/2019–3/2024
Tukholma

Kuinka vahvalla pohjalla Ruotsin Suomi-buumi lepää?

Viime toukokuussa Dagens Nyheterin kolumnisti **Lisa Magnusson** kirjoitti tekstin Suomen Euroviisuedustajasta **Käärijästä**. Magnusson kysyi lukijoilta, ovatko he ymmärtäneet, mistä yleisösuosikki oikeastaan laulaa. Hän kertoi saaneensa käsiinsä käännöksen salaisesta lähteestä: ”Meillä on tuhat järveä ja maailman paras koulu! Olemme kauniita, olemme cooleja! *Cha cha cha, cha cha cha!* Olemme maailman onnellisin maa kuudetta vuotta peräkkäin! Neljänneksi paras maa elää! Meillä on maailman vahvin demokratia, olemme maailman toiseksi parhaita ympäristöasioissa, eikä jengiongelmia ole! Onnistumme kaikessa, mihin ryhdymme, jopa euroviisukappaleessamme!”

Ikuisen pikkuveljen itsetuntoa ylisat hivelevät, joskin myös hiukan hirvittävät. Huijarisyndrooma nostaa päätään – voiko tosiaan olla niin, että ruotsalaiset ovat lopulta alkaneet arvostaa meitä? Uskottava se on: ruotsalaisen tutkimuslaitos Novuksen viime vuonna julkaiseman tutkimuksen mukaan Suomen maakuva Ruotsissa on kehittynyt myönteiseen suuntaan jo vuosia. Vuonna 2017 62 prosenttia ruotsalaisista suhtautui Suomeen positiivisesti. Vuonna 2020 luku oli 69 prosenttia ja vuoden 2022 lopulla, kun viimeisin mittaus toteutettiin, se oli kiivennyt 79 prosenttiin. Yhä useampi haluaa myös oppia maastamme lisää, ja erityisesti kiinnostavat Suo-

men historia sekä yhteiskunnallinen keskustelu.

Innostus johtunee siitä, että Suomi tuntuu ruotsalaisten silmissä tarjoavan ratkaisuja moniin niistä haasteista, joiden kanssa pitkään jonkinlaisena ideaalimaana pidetty Ruotsi nyt painii. Suomen Pisa-menestys näyttäyty kadehdittavana Ruotsin ongelmallisten koulujen rinnalla. Huoltovarmuusvarastot ja vahva puolustus kertovat viisaasta varautumisesta – asiasta, joka ruotsalaisilta pääsi unohtumaan, kunnes koronapandemia iski ja turvallisuustilanne heikkeni. Tanssiva, nuori pääministeri **Sanna Marin** oli uuden ajan poliitikko, jollaisia Ruotsi ei ole nähnyt. Natoon Suomi puski määrätietoisesti, kun Ruotsi vielä empi. Koraaninpolttojen estämiseenkin Suomelta löytyi laki, jonka Ruotsi oli poistanut 1970.

”Voiko tosiaan olla niin, että ruotsalaiset ovat lopulta alkaneet arvostaa meitä?”

Samalla meillä ei ole syytä tuudittautua itsetyytyväisyyteen. Ruotsin taloudella menee huomattavasti Suomea paremmin, brändien tunnettuus maailmalla on toista luokkaa ja kulttuurin tähdet näkyvät kansainvälisissä

suurtuotannoissa. Voidaan myös kysyä, kuinka vahvalla pohjalla Suomi-buumi loppujen lopuksi lepää? *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* -tutkimuksen mukaan mielikuvat Suomesta muuttuivat hieman kielteisemmiksi edellisvuoteen verrattuna. Takapakkia tuli erityisesti hyvän hallinnon mittareilla, minkä taustalla lienee Marinin vetäytyminen politiikasta sekä hallituksen rasismikohu. Osana Suomen monella tapaa niin positiivista maakuva kummittelee myös suvaitsemattomuuden varjo, joka aktivoituu helposti tämänkaltaisten uutisten noustessa pintaan.

Lisäksi molemmat tutkimukset osoittavat, että ruotsalaisten kiinnostus suomalaista kulttuuria kohtaan on heikko. Suomi-buumi on vahvasti ulko- ja turvallisuuspoliittinen. Miten saisimme sen ulottumaan myös vientiin, brändeihin ja kulttuuritarjontaan? Ehkä apu voisi löytyä yhteistyöstä. *If you can't beat them, join them*, kuuluu vanha amerikkalainen sanonta. Hakeutumalla yhteistyöhön parhaiden ruotsalaisvoimien kanssa voisimme oppia heiltä. Nyt, kun Suomi on kaikkien huulilla, on kiinnostustakin yhteistyöhön enemmän. Syntyisikö vaikka seuraavan suomalaisen muotimenestyksen brändistrategia ruotsalaisella avustuksella, tai löytyisikö seuraavalle Michelin-tason ravintolalle sijoittaja Tukholmasta?

↙ Suomalainen
sosiaalipolitiikka nousi
otsikoihin Yhdysvalloissa.
Lähde: Meltwater

Mediahuomion ykkösmaa: Yhdysvallat

Suomi nousi Yhdysvalloissa otsikoihin yli 80 000 kertaa vuoden 2023 aikana. Se tuotti ulko- ja turvallisuuspoliittista näkyvyyttä, mutta muutti myös amerikkalaisten mielikuvia Suomesta. Erityisesti kiinnostus suomalaista kulttuuriperintöä kohtaan kasvoi harvinaisella tavalla.

Suomen Nato-jäsenyysprosessi ja viime vuosien historiallinen mediahuomio ovat nostaneet Suomea tietoisuuteen Yhdysvalloissa. *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* -tutkimuksen mukaan Suomen tunnettuus Yhdysvalloissa oli vuonna 2019 ennen koronapandemiaa ja Venäjän hyökkäyssotaa 47 prosenttia. Vuoden 2022 tutkimuksessa Suomen tunnettuus oli noussut 13 prosenttiyksikköä 60 prosenttiin. Samalla aikavälillä Suomen pidettyys oli noussut asteikolla 1-7 annetusta arvosanasta 4,90 lukemaan 4,98. Tuorein mittaus kertoo, että medianäkyvyyden huippuvuoden 2022 jälkeen tun-

netuus tasaantui 58 prosenttiin, mutta pidettyys jatkoi varovaista kiipeämistään lukemaan 5,0.

Yhdenvertaisuus ja sosiaalinen hyvinvointi kärkivahvuuksina

Vuonna 2022 Bloom Consultingin toteuttaman tutkimuksen mukaan erityisesti sosiaalinen hyvinvointi, yhdenvertaisuus, ihmisoikeudet ja koulutus liitetään Yhdysvalloissa Suomeen. Myös suomalaisia ihmisiä arvostetaan erityisen paljon. *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* näyttää, että juuri yhdenvertaisuus on lyönyt läpi suomalaisena vahvuutena: vuonna 2019 Suomi sijoittui kymmenenneksi yhdenvertaisuusmittarilla 60 maan joukossa, mutta vuonna 2023 Suomi oli noussut sijalle kolme. Ainoastaan Kanada ja Ruotsi olivat Suomen edellä.

Neljä vuotta sitten Suomi sijoittui samassa tutkimuksessa nipin napin kymmenen parhaan joukkoon viidellä mittarilla. Viimeisimmässä mittauksessa Suomella on peräti seitsemän top 10 -sijoitusta, joista kolme on parhaan viiden joukossa. Tällä hetkellä Suomi-kuvaa kannattelevat tutkimuksessa yhdenvertaisuuden lisäksi mielikuvat Suomen myönteisestä vaikutuksesta maailman köyhyyden vähentämiseen sekä mielikuvat kansalaisten oikeuksista ja yhteiskunnan oikeudenmukaisuudesta.

Prince William believes you can
have zero homelessness and he's
using Finland as a case study



CNN, Kesäkuu 25. 2022
Potentiaalinen tavoitavuus: 135 milj.

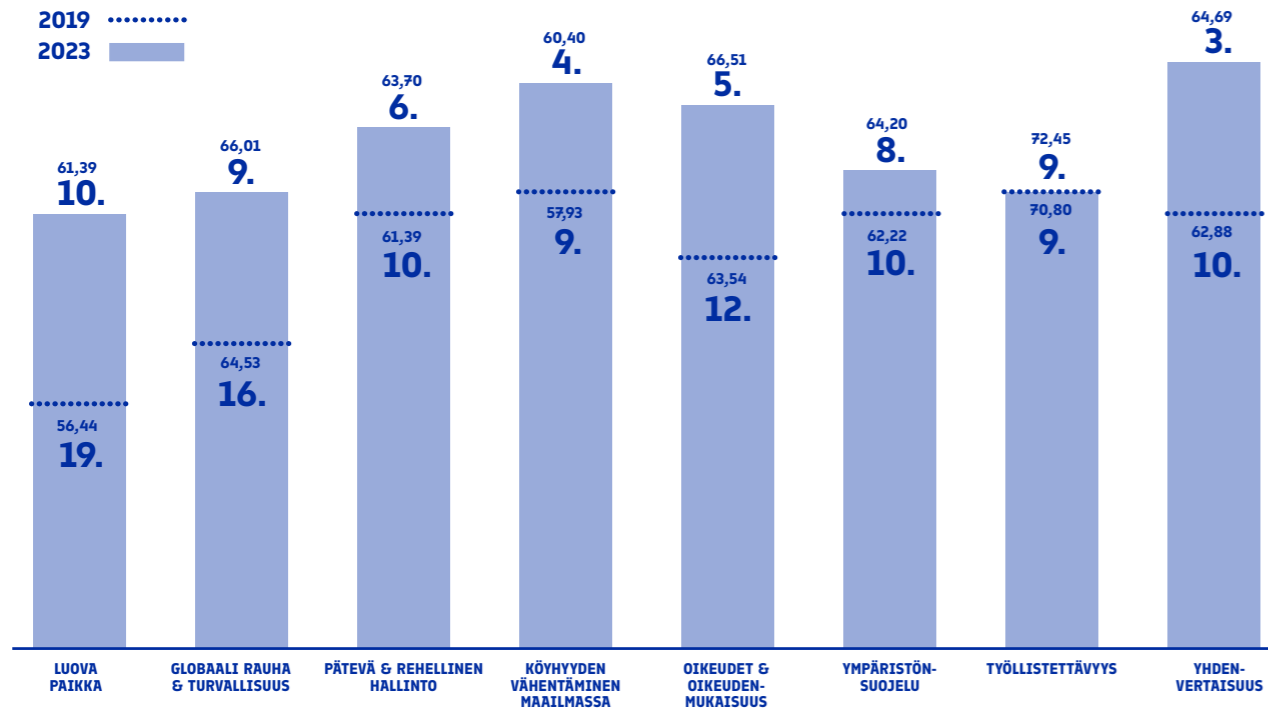


SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Suomalainen nykyaide, kulttuuri, musiikki ja muut luovat alat ovat olleet laajemmin esillä yhdysvaltalaismediassa kuin koskaan aiemmin. Ilmiöistä suurin oli ehdottomasti Aki Kaurismäen *Kuolleet lehdet* -elokuva, joka kiinnosti amerikkalaista yleisöä. *Golden Globe* -ehdokkuudet loppuvuodesta 2023 toivat poikkeuksellista näkyvyyttä Suomelle jo elokuvan ennestään hyvän medianäkyvyyden päälle.

- YHDYSVALLAT

✓ Amerikkalaiset sijoittavat Suomen kymmenen parhaan joukkoon kahdeksalla mittarilla. Korkeimmat pisteet tuo työllistettävyys ja korkeimman sijoituksen yhdenvertaisuus. Lähde: Anholt-Ipsos Nation Brands Index



Kiinnostus suomalaista kulttuuriperintöä kohtaan heräsi

Suomi sijoittuu tutkimuksen paremmin arvioidun puolikkaan joukkoon jokaisella mittarilla. Heikoimmat mielikuvat amerikkalaisilla on kuitenkin Suomen historiallisiin rakennuksiin, nykykulttuuriin ja kaupunkikulttuuriin liittyen. Vielä vuonna 2019 suomalainen kulttuuriperintö löytyi samasta joukosta sijalta 25, mutta viimeisimmässä mittauksessa mielikuvien muutos on nostanut kulttuuriperinnön 13 pykälää aina sijalle 12. Vaikka suomalaista kulttuuria ei edelleenkään tunneta laajasti, viime vuosien kasvanut medianäkyvyys on kuitenkin muuttanut mielikuvia joiltain osin myönteisemmiksi.

Mediassa aiheita koulutuksesta onnellisuuteen

Nato-jäsenyysprosessi ja kasvaneet jännitteet Suomen ja Venäjän suhteissa olivat ylivoimaisesti uutisoiduimpia aiheita Yhdysvaltojen lehdistössä. Ulko- ja turvallisuuspoliittisesta painotuksesta kertoi myös se, että Venäjä ja Ukraina mainittiin suuressa osassa Suomea käsittelevistä uutisista.

Yhdysvaltain mediaan mahtui myös muita Suomi-aiheita. Suomen onnellisuudesta raportointiin ja sitä selitettiin muun muassa korkealla koulutustasolla, jonka rahoituksen kerrottiin kuitenkin olevan Suomen politiikkaa jakava kysymys. Koulutuksen saralla kiinnosti suomalainen medialukutaito. Myös eduskuntavaaleista raportointiin maailmalla huomattavasti aiempaa laajemmin. Yhdysvaltain uutisoinnissa luonto- ja ilmastopoliittikka esitettiin suomalaisia puolueita jakavana kysymyksenä.



Pasi Rajala
Ulkomministeriön lehdistövirkamies
Washington

Suomi-kuva ja trumpismin varjo

Suomen maine Yhdysvalloissa on tutkimustenkin valossa parempi kuin ehkä koskaan ennen. Mutta kantaako Suomen maine, jos tammikuussa Valkoisen talon isännäksi palaa muuan **Donald Trump**?

Maakuvan rakentaminen on aina työlästä ja pitkäjänteistä hommaa. Erityisen vaikeaa se on Yhdysvaltain kokoisessa maassa, etenkin kun paikallinen poliittinen keskustelu on niin repivää ja tulehtunutta.

Pienen maan kannattaa varoa joutumasta amerikkalaisen sisäpolitiikan puruluuksi. Se, mikä yhden amerikkalaisen korvissa tekee Suomesta ihailun kohteen, voi toiselle olla vahva peruste vastustaa kaikkea yhteistyötä kanssamme.

Suomesta ei kuitenkaan kannata kertoa eri yleisöille eri tarinaa. Sellainen ei rakenna yhtenäistä ja uskottavaa maakuvaa.

Jäljelle ei oikeastaan jää muuta vaihtoehtoa kuin valita maakuvatyön kärjeksi

ominaisuudet, jotka vetoavat mahdollisimman laajalti Suomen keskeisiin kohderyhmiin. Tämä tarkoittaa vaikeiden valintoja ja sen hyväksymistä, että moni hyvä asia jää vähemmälle huomiolle. Se, että jostakin aiheesta puhutaan vähemmän, ei tietenkään tarkoita muutosta siinä, mitä Suomi on ja tekee.

Onneksi Suomella on mistä valita. Amerikkalaiset yli puoluerajojen arvostavat Suomen vahvaa vastuuta omasta ja liittolaistensa turvallisuudesta. Siksi olemme puhuneet Suomen puolustuskyvystä ja yli kahden prosentin puolustusmenoista välillä kyllästymiseen saakka.

Amerikkalaisia huolettaa laajasti Kiinan nousu ja kiinalaisten yritysten lonkerot Yhdysvaltain taloudessa. Siksi Suomen on kannattanut korostaa turvallista teknologista osaamistaan vaihtoehtona kiinalaisille ratkaisuille. Tämäkin viesti uppoaa hyvin, kuulijan poliittista näkemyksistä riippumatta.

Kolmas toimiva viesti on Suomen onnellisuus. Se kiinnostaa ja herättää myönteistä vastakaikua maassa, jossa oikeus pyrkiä onnellisuuteen on kirjattu itsenäisyysjulistukseen. Suomen kärkisijat onnellisuusvertailuissa on kyllä huomattu.

Näistä kolmesta osasta muodostuu profiili, jota Suomen Washingtonin-suurlähetystö pyrkii välittämään amerikkalaisille: Suomi on maailman onnellisin maa, ja Yhdysvaltain luotettava liittolainen turvallisuudessa ja kriittisissä teknologioissa.

Suomen virallisilla maakuvapöytäkirjoilla ei tietenkään saada ihmeitä aikaan näin valtava suuressa ja jakautuneessa maassa. Silti on yritettävä, koska Yhdysvallat on Suomelle niin tärkeä maa. Istui Valkoisessa talossa sitten kuka tahansa.

”Pienen maan kannattaa varoa joutumasta amerikkalaisen sisäpolitiikan puruluuksi.”

Suomi näkyy Venäjällä paljon muttei myönteisesti

Suomi on saanut viimeisen kahden vuoden aikana poikkeuksellisen paljon näkyvyyttä venäläismediassa. Vuoden 2023 aikana Suomesta uutisoitiin Venäjällä noin 35 000 kertaa. Toisin kuin vielä ennen vuotta 2022, myönteistä mediahuomiota on ollut hyvin niukasti. Myös maakuivatutkimukset osoittavat Suomea koskevien mielikuvien romahtaneen.

Venäjällä on perinteisesti suhtauduttu hyvin myönteisesti Suomeen ja suomalaisiin. Venäläisten asenteet Suomea kohtaan ovat kuitenkin tiukentuneet selvästi viimeisen kahden vuoden aikana. Ulkoministeriö on tilannut Suomi-kuvaa koskevaa tutkimustietoa vuodesta 2017 alkaen. Tutkimuslaitos Levadan vuosina 2017–2021 toteuttamien maakuivatutkimusten mukaan noin 70 prosenttia venäläisistä suhtautui Suomeen myönteisesti. Vuonna 2022 enää kuitenkin vain noin puolella ja vuonna 2023 ainoastaan 37 prosentilla venäläisestä aikuisväestöstä oli myönteiset mielikuvat Suomesta.

Samanlainen kuva rakentuu *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* -maakuivatutkimuksen tuloksista. Viisi vuotta sitten venäläiset arvioivat suomalaisen hallinnon pätevyyden ja rehellisyyden tutkimuksen kolmen parhaan joukkoon. Viimeisimmässä tutkimuksessa Suomi löytyy sijalta 44. Rauhan ja turvallisuuden mittareilla Suomi on pudonnut samassa ajassa sijalta 5 sijalle 52. Kielteiset näkemykset eivät kuitenkaan ole vaikuttaneet samalla tavalla kaikkiin Suomi-kuvan osa-alueisiin: mielikuvat hallinnosta, Suomeen matkustamisesta ja suomalaisista ovat muuttuneet eniten, mielikuvat urheilusta ja kulttuurista eivät niinkään.

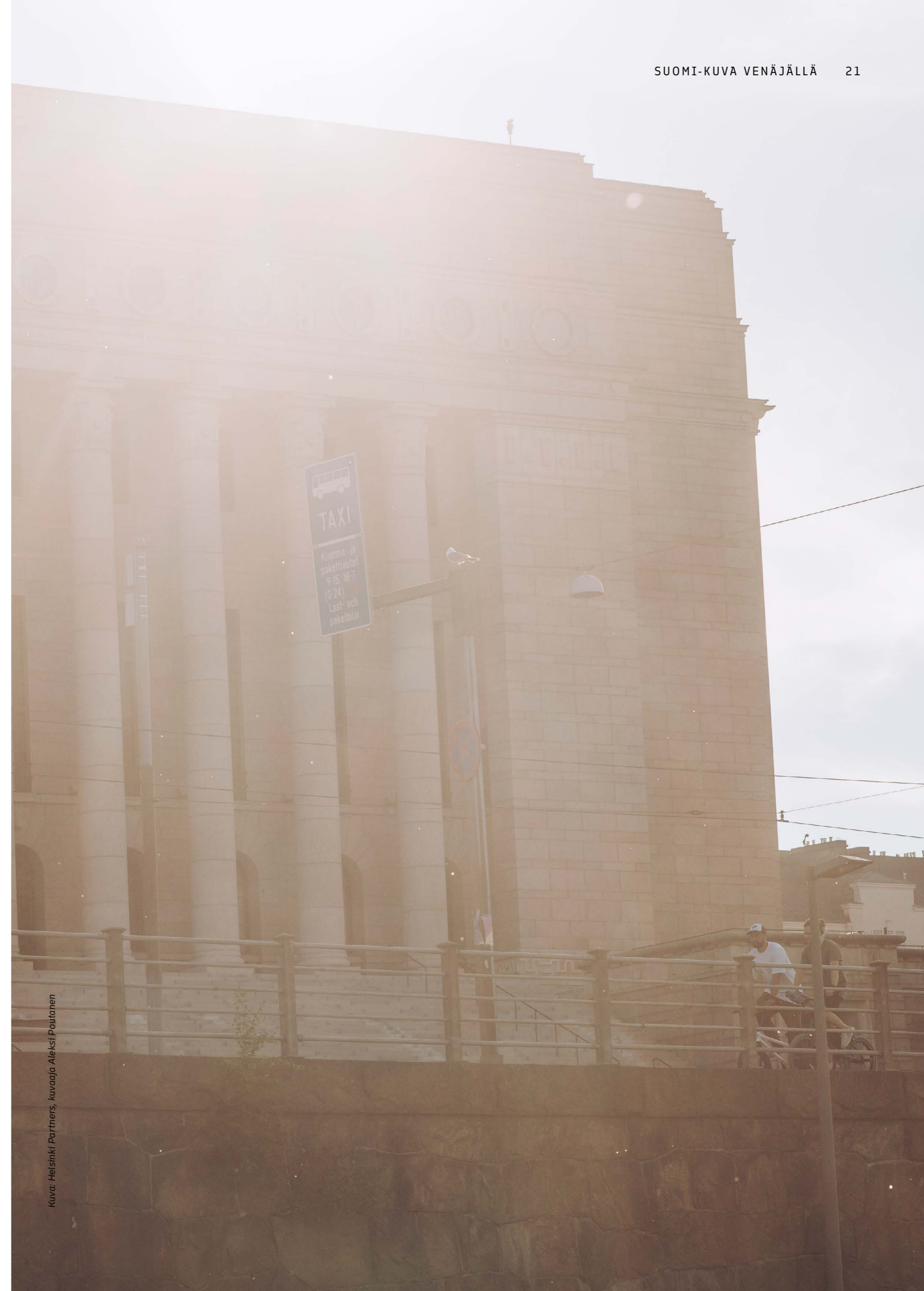
Nato, pakotteet ja rajatilanne kiristävät välejä

Levadan heinäkuussa 2023 toteuttamaan kyselytutkimukseen vastanneista noin 60 prosenttia piti Suomen ja Venäjän välisiä suhteita kylminä, kireinä tai vihamielisinä. Suomen Nato-jäsenyyttä uhkana piti lähes 70 prosenttia. 40 prosenttia kaikista vastaajista kertoi, että Nato-jäsenyys oli vaikuttanut kielteisesti heidän käsitykseensä Suomesta. Kuitenkin vain vajaa 60 prosenttia vastaajista pystyi varmasti sanomaan, että Suomesta on tullut Naton jäsen.

Kysyttäessä tekijöistä, jotka vastaajien mielestä heikentäisivät Suomen ja Venäjän suhteita entisestään, yli puolet mainitsi mahdolliset Naton tukikohdat Suomen alueella. Muita suhtautumiseen vaikuttavia tekijöitä olivat rajanylityspaikkojen sulkeminen ja Venäjää vastaan asetetut pakotteet. Levada-keskus arvioi, että Suomen päätös liittyä Natoon ja aiheen kielteinen käsittely venäläismediassa ovat yksittäisinä tekijöinä vaikuttaneet eniten venäläisten Suomea koskevien asenteiden tiukkenemiseen.

Uutisointi muuttui hyökkäyssodan alettua

Suomen käsittelyn venäläismediassa voi jakaa ajanjaksoihin ennen ja jälkeen Venäjän hyökkäyssodan. Viimei-



sen vajaan kahden vuoden aikana Suomi on ollut esillä poikkeuksellisen paljon Nato-prosessin ja -jäsenyyden, venäläisiä koskevien viisumi- ja matkustusrajoitusten sekä rajapäätösten myötä. Suomea kommentoidaan mediassa kriittisesti, mutta valtaosa venäläismedian Suomi-uutisoinnista on sävyllään toteavan neutraalia. Suomea myönteisesti käsitteleviä nostoja näkyy kuitenkin harvemmin.

Venäjä pyrkii hälventämään julkisesta keskustelusta syy- ja seuraussuhteita. Suomen Nato-jäsenyyttä käsittelevissä valtiojohdon ulostuloissa on muun muassa jätetty mainitsematta Venäjän hyökkäyssodasta johtuva ulko- ja turvallisuuspoliittisen tilanteen muutos. Suomen kerrotaan tehneen Nato-päätöksensä kansan tahdon ja edun vastaisesti, ja hylänneen hyvät naapurussuhteet yksipuolisesti.

Suomi ei ole yksin

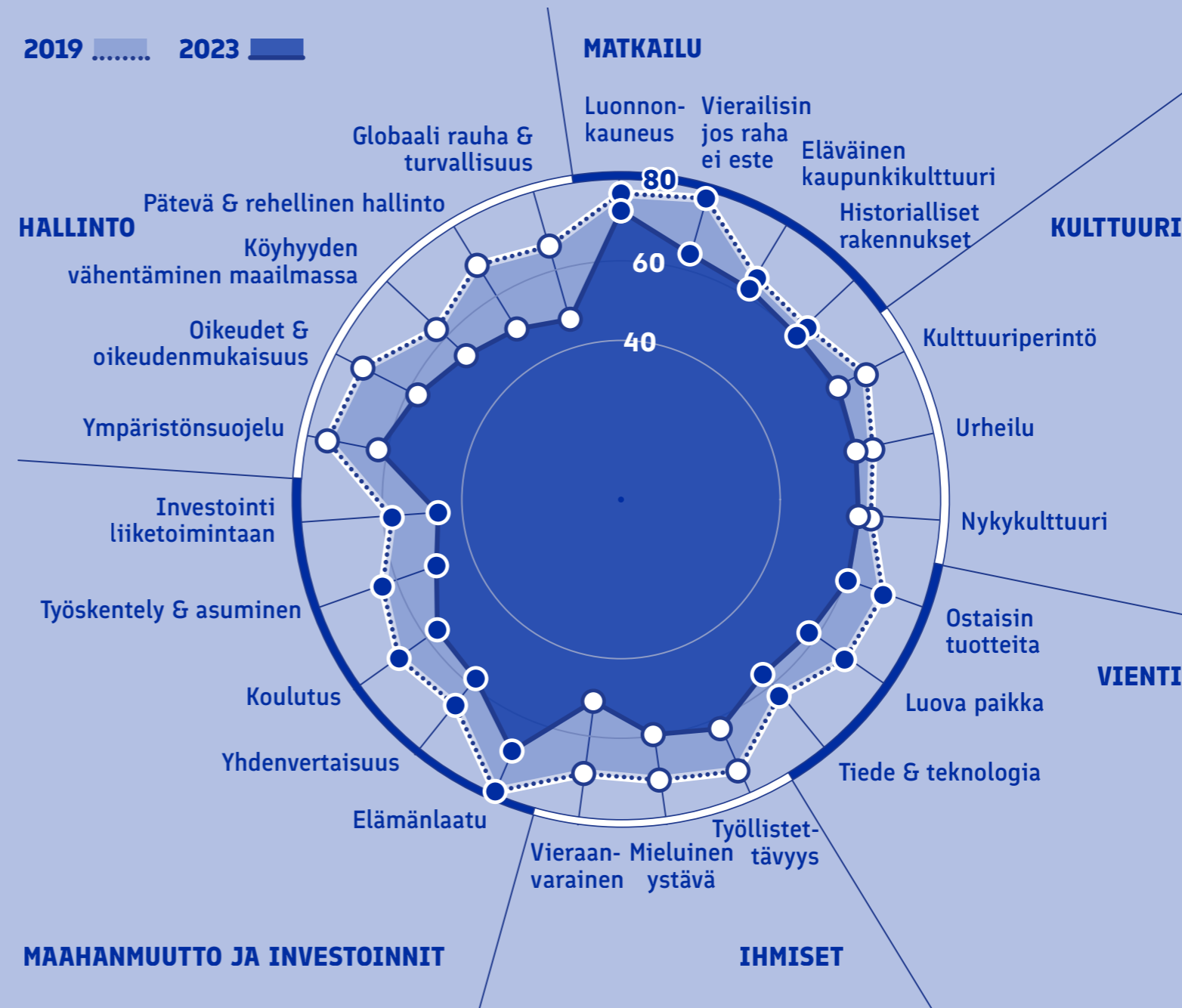
Vaikka Suomea käsitellään Venäjän mediassa kriittisesti ja mielikuvat Suomesta ovat muuttuneet kielteisemmiksi, Suomi ei kuitenkaan ole yksin, vaan asettuu Venäjän propagandassa osaksi ”kollektiivista Venäjän vastaista länttä”. *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* -tutkimus kertoo, että esimerkiksi Saksa ja Ranska ovat Suomen tavoin romahtaneet vertailun kärkipäästä heikoimpien joukkoon hallintoa sekä rauhan ja turvallisuuden tuottamista tarkastelevilla mittareilla. Iso-Britannia, joka on aiemmin sijoittunut näillä mittareilla vertailun puolivälin tuntumaan, löytyy nyt niin ikään vertailun häntäpäästä. Vaikka näkemykset länttä kohtaan ovat kiristyneet kautta linjan, muihin Pohjoismaihin nähden Suomen asema on kuitenkin heikentynyt erityisesti hallinnon, matkailun sekä asumisen ja työskentelyn mittareilla. Vastaavasti muista Pohjoismaista uutisointi on ollut Venäjällä vähäisempää.

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Uutisointia Venäjällä sävyttää tietynlainen uhrituminen, ja syyt vallitsevasta tilanteesta pyritään vyöryttämään Suomen päälle, ilman omaa peiliin katsomista. Perusnarratiivina on Venäjän katkeruus siitä, että ”Suomi yksipuolisesti hylkäsi hyvät naapurussuhteet” ja valitsi ”konfrontaation” tien.

– VENÄJÄ

Venäläisten mielikuvat Suomesta 2019-2023



↑ Venäläisten mielikuvat Suomesta ovat muuttuneet huomattavasti kielteisemmiksi vuodesta 2019 vuoteen 2023.
Lähde: Anholt-Ipsos Nation Brands Index

Suomi tunnetaan hyvästä hallinnosta

HALLINTO

Erilaiset hyvän hallinnon sekä toimivan ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan tekijät ovat johdonmukaisesti Suomi-kuvan merkittävin vahvuus erilaisissa globaaleissa mielikuvatutkimuksissa. Vuosi 2023 oli kuitenkin hallinnon osalta ristiriitainen sekä tutkimuksissa että mediassa.

Suomi sijoittuu korkealle arvioitaessa muun muassa kansalaisten oikeudenmukaista kohtelua, yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa, hallinnon pätevyyttä ja rehellisyyttä, median luotettavuutta, turvallisuutta ja vakautta. Suomen arvioidaan myös olevan vastuullinen kansainvälisessä toiminnassaan. Suomi pärjää hyvin näissä teemoissa sekä silloin, kun tutkitaan ihmisten mielikuvia että silloin, kun mitataan näiden tekijöiden varsinaista toteutumista yhteiskunnassa. Erilaiset hyvän hallinnon ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan teemat toistuvat myös Suomea koskevassa uutisoinnissa.

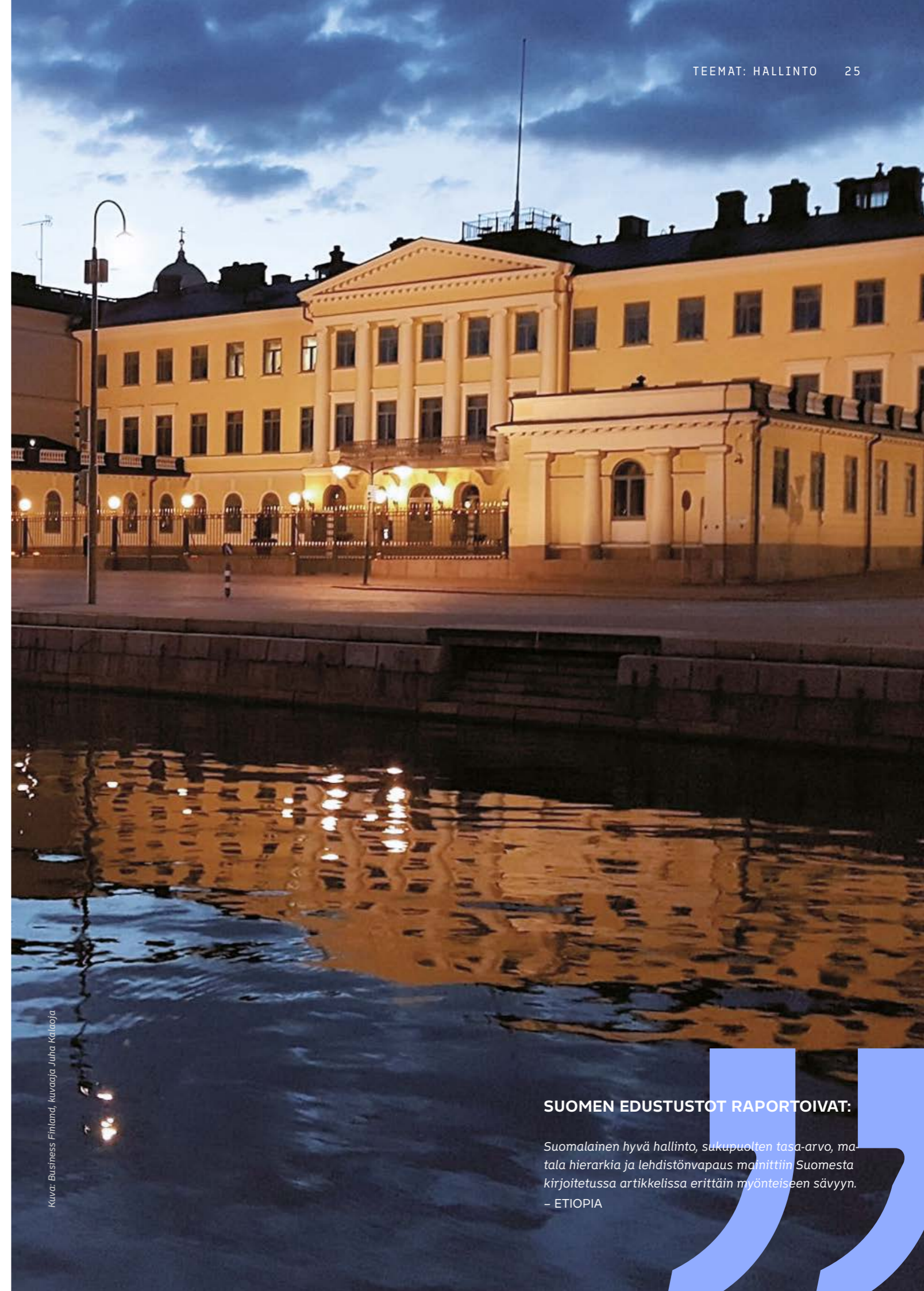
Mielikuvat suomalaisesta hallinnosta jakautuivat

Anholt-Ipsos Nation Brands Index arvioi hallintoa viidellä mittarilla: hallinnon pätevyys ja rehellisyys, kansalaisten oikeudet ja oikeudenmukaisuus, rauha ja turvallisuus,

ympäristötoimet sekä köyhyyden vähentäminen. Vuonna 2022 Suomi sijoittui 60 maan joukossa kuudenneksi, mutta viimeisimmässä mittauksessa Suomi oli pudonnut kahdeksanneksi. Suurimmat pistemenetykset olivat tapahtuneet hallinnon pätevyyden ja rehellisyyden, oikeuksien ja oikeudenmukaisuuden sekä rauhan ja turvallisuuden tuottamisen mittareilla.

Tarkasteltaessa mielikuvien kehitystä aluekohtaisesti käy ilmi, että mielikuvat suomalaisesta hallinnosta ovat muuttuneet kielteisemmiksi 20 panelistimaasta erityisesti Venäjällä ja Kiinassa. Myös joissakin muissa Natoon ristiriitaisemmin suhtautuvissa maissa on nähtävissä Suomea koskevien näkemysten kiristymistä. Näitä arvioita on helppo ymmärtää geopolitiittisten muutosten valossa.

Kielteisiä näkemyksiä Suomen hallinnosta esittäneiden maiden joukossa on kuitenkin myös Nato-myönte-



Kuva: Business Finland, kuvaaja Juhana Kallaja

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Suomalainen hyvä hallinto, sukupuolten tasa-arvo, matala hierarkia ja lehdistönvapaus mainittiin Suomesta kirjoitetussa artikkelissa erittäin myönteiseen sävyyn.
– ETIOPIA

↓ Eduskuntavaaleista uutisoitiin väistyvän pääministeri Sanna Marinin kautta.
Lähde: Meltwater

Finland's 'rock star' PM Sanna Marin looks set to LOSE Sunday's general election as she trails behind right-wing anti-immigration party



Daily Mail, Maaliskuu 31. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 77 milj.

Finland's Sanna Marin loses close-fought election as centre-Right claim victory



The Telegraph, Huhtikuu 2. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 23 milj.

Finland's PM Marin concedes defeat as right-wing NCP wins election



Reuters, Huhtikuu 2. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 42 milj.

Far-right Finnish leader Riikka Purra sorry in racist posts uproar



BBC, Heinäkuu 11. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 170 milj.

Embattled Finland minister quits amid new 'mass abortions for Africa' scandal



Euronews, Heinäkuu 1. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 26 milj.

Le gouvernement finlandais tente de faire oublier le racisme de ses ministres



Le Monde, Elokuu 19. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 24 milj.

↑ Hallitukseen kohdistuneet rasismisytyökset ja tuoreen ministerin ero huomioitiin maailmalla.
Lähde: Meltwater

nen poikkeus Ruotsi. Ruotsin kohdalla Suomen Nato-jäsenyys ei ole ongelma, joskin eritahtista liittymistä on käsitelty Ruotsin mediassa. Ruotsin lehdistö seuraa Suomen tapahtumia aktiivisesti, minkä vuoksi ruotsalaisten muuttuneita näkemyksiä voivat osaltaan selittää sekä eduskuntavaalit että kyselytutkimuksen tekoheikkellä mediassa nähdyt hallitusta koskevat rasismisytyökset.

Osittain vuoden 2023 mielikuvatutkimuksissa voi kaikkien panelistimaiden kohdalla olla nähtävissä myös paluuta kohti poikkeuksellista mediavuotta 2022 edeltäneitä tuloksia. Suomen kansainvälinen medianäkyvyys väheni neljänneksellä vuodesta 2022 vuoteen 2023, eikä uutisointi Suomen toimivuudesta, varautuneisuudesta ja hyvästä hallinnosta ollut yhtä aktiivista kuin edeltävänä vuonna.

Eduskuntavaalit näkyivät maailman mediassa
Eduskuntavaalit ja etenkin vaalien jälkeen muodostettu uusi hallitus kiinnostivat mediaa maailmalla. Uutisoinnin kärkenä oli poikkeuksellista kansainvälistä kiinnostusta herättäneen Sanna Marinin siirtyminen pois pääministerin tehtävistä. Uuden hallituksen poliittinen linja ja maahanmuuttopoliittiset linjaukset kiinnostivat mediaa laajasti.

Hallituksen rasismikohu uutisoitiin erityisesti Euroopassa

Tuoreen hallituksen rasismikohu ja sitä seurannut ministerin ero huomioitiin maailmalla. Erityisesti Euroopan medioissa aiheita käsiteltiin suhteellisen kattavasti.



Dan Ekholm
Ulkoministeriön lehdistövirkamies
Berliini

Suomen maine sai kolauksen Saksassa rasismikohun seurauksena

”Suomen uusi hallitus – fiasko pian alun jälkeen”, otsikoi Frankfurter Allgemeine. ”Kauhukabinetti” oli toinen otsikko Süddeutsche Zeitungissa. Näin ja jopa vielä kärjekkäämmin suuret saksalaislehdet kommentoivat Suomen rasismikohua kesällä 2023.

Muutama viikko näiden kirjoitusten jälkeen aloitin uudessa virassani, Suomen Berliinin suurlähetystön lehdistövirkamiehenä. Pelkäsin, että pestistä tulee hankala. Rupesin keräämään kesän mittaan kirjoitettuja artikkeleita ja uutisjuttuja. Sato oli aikamoinen. Suomen rasismikohun ollessa kuumimmillaan saksalaisessa mediassa julkaistiin noin kaksisataa aihetta käsittelevää artikkelia yhden päivän aikana. Erityisesti uutistoimistojen laatimia tekstejä toistettiin lehdestä toiseen.

Suomella on ollut hyvä tai erittäin hyvä maine Saksassa. Suomea pidetään teknologisesti kehittyneenä, edistyksellisenä, tasa-arvoisena maana, jossa ympäristöstä pidetään huolta. Suomen koulutusjärjestelmää on myös keuhuttu viime vuosikymmeninä.

Saksassa muukalaisvihamielisyys ja ennen kaikkea rasismi on kuitenkin erittäin arka aihe. Vaikka Suomi ja Saksa ovat osittain samankaltaisia, tässä kysymyksessä suomalainen pragmatismi ja saksalaiset periaatteet törmäävät pahimman kerran. Se, mitä Suomessa saatetaan pitää vielä keskustelukysymyksenä, voi Saksassa olla yksiselitteisesti tuomittavaa.

Tänä päivänä kansallisista keskusteluista tulee myös paljon aiempaa helpommin kansainvälisiä. Vaikka ammattitaitoisia toimittajia on ollut aina, käännösohjelmien kehittyminen on tehnyt suomalaisen median seu-

raamisesta helppoa. Suomen kieli ei enää suojele meitä ulkopuoliselta katseelta.

Ehkä Saksan mediassa syntynyt tarina noudatti kreikkalaisen draaman kaarta: alussa kaikki näytti hyvältä, mutta sitten ristiriidat kärjistyivät. Saksalaiset eivät ehkä odottaneet tätä kohua Suomelta. Unkarin tai Puolan tapauksessa kohu olisi ollut vähemmän yllättävä ja saanut kenties vähemmän palstatilaa. Asiat kuitenkin palautuivat uomiinsa.

”Se, mitä Suomessa saatetaan pitää vielä keskustelukysymyksenä, voi Saksassa olla yksiselitteisesti tuomittavaa.”

Maakuva muuttuu hitaasti, eikä hetkellinen tahra maineessa onneksi pilaa Suomi-kuvaa, kunhan kielteinen uutisointi ei kroonistu. *Anholt-Ipsos Nation Brands Indexin* mukaan Suomen pisteet ovat kuitenkin laskeneet saksalaisten silmissä. Esimerkiksi arvio Suomen pätevydestä ja rehellisyydestä laski edellisvuodesta jonkin verran, sama koski saksalaisten arviota Suomen oikeuksista ja oikeudenmukaisuudesta. Tätä kehitystä on syytä seurata.

Loppujen lopuksi Suomen maakuva täällä Saksassa on edelleen hyvä. Kohun laannuttua Suomen vahvuudet nousevat jälleen esille. Pitkäaikainen myönteinen maakuva on vahvempi kuin yksittäinen skandaali.

Presidentti Martti Ahtisaaren
poismeno nousi otsikoihin
maailmalla.

Lähde: Meltwater



Kuva: CMI, kuvaaja Tomas Whitehouse

Poliitikot näkyvimpiä suomalaisia

Suomalaiset näyttäytyivät ulkomaisessa mediassa satoja tuhansia kertoja vuoden 2023 aikana. Presidentti Sauli Niinistö oli heistä mainituin, mutta otsikkotasolla näkyvin oli pääministeri Sanna Marin.

Näkyvimpien suomalaisten kärki vaihtelee hieman sen mukaan, tarkastellaanko nimiä irrallaan Suomen tai suomalaisuuden maininnoista, niiden yhteydessä, kaikessa uutistekstissä, vai ainoastaan otsikoissa. Suomi-näkyvyyden kannalta merkittävin on lista kansainvälisessä mediassa näkyvyyttä saaneista suomalaisista, joiden yhteydessä on mainittu Suomi. Tämän listan kärki koostuu poliitikoista. Presidentti **Sauli Niinistö** mainittiin selkeästi useimmin, pääministerit **Sanna Marin** ja **Petteri Orpo** seurasivat perässä. Suomen Nato-prosessi ja eduskuntavaalit nostivat poliitikkojen näkyvyyttä.

Urheilijat olivat edellisvuosien tapaan vahvasti edustettuna mainituimpien suomalaisten joukossa. Davis Cup -menestys nosti **Emil Ruusuvuoren** urheilijoista korkeimmalle. Edellisten vuosien tapaan **Lauri Markkanen**, autourheilutähdet sekä NHL-kiekkoilijat saivat jälleen runsaasti näkyvyyttä.

Palkintoja ja tunnustuksia kerännyt **Aki Kaurismäen** Kuolleet lehdet nosti ohjaajan itsensä lisäksi pääosan esittäjät **Alma Pöystin** sekä **Jussi Vatasen** korkeille sijoituksille.

Sanna Marin hallitsi otsikoita

Poliitikot muodostavat neljän kärjen uutismedioiden vuoden 2023 Suomi-näkyvyydessä, mutta kun tarkastellaan uutisotsikoita, kärjen paikat jakautuvat poliitikkojen ja urheilijoiden kesken. Ylivoimaista ykkössijaa pitää kuitenkin entinen pääministeri Sanna Marin. Marin nousi otsikoihin yli 10 000 kertaa, mikä on moninkertainen määrä toisena tulevaan nyrkkeilijä **Robert Heleniukseen**

verrattuna. Helenius kohtasi raskaansarjan nyrkkeilyosuus **Anthony Joshuan** elokuussa 2023.

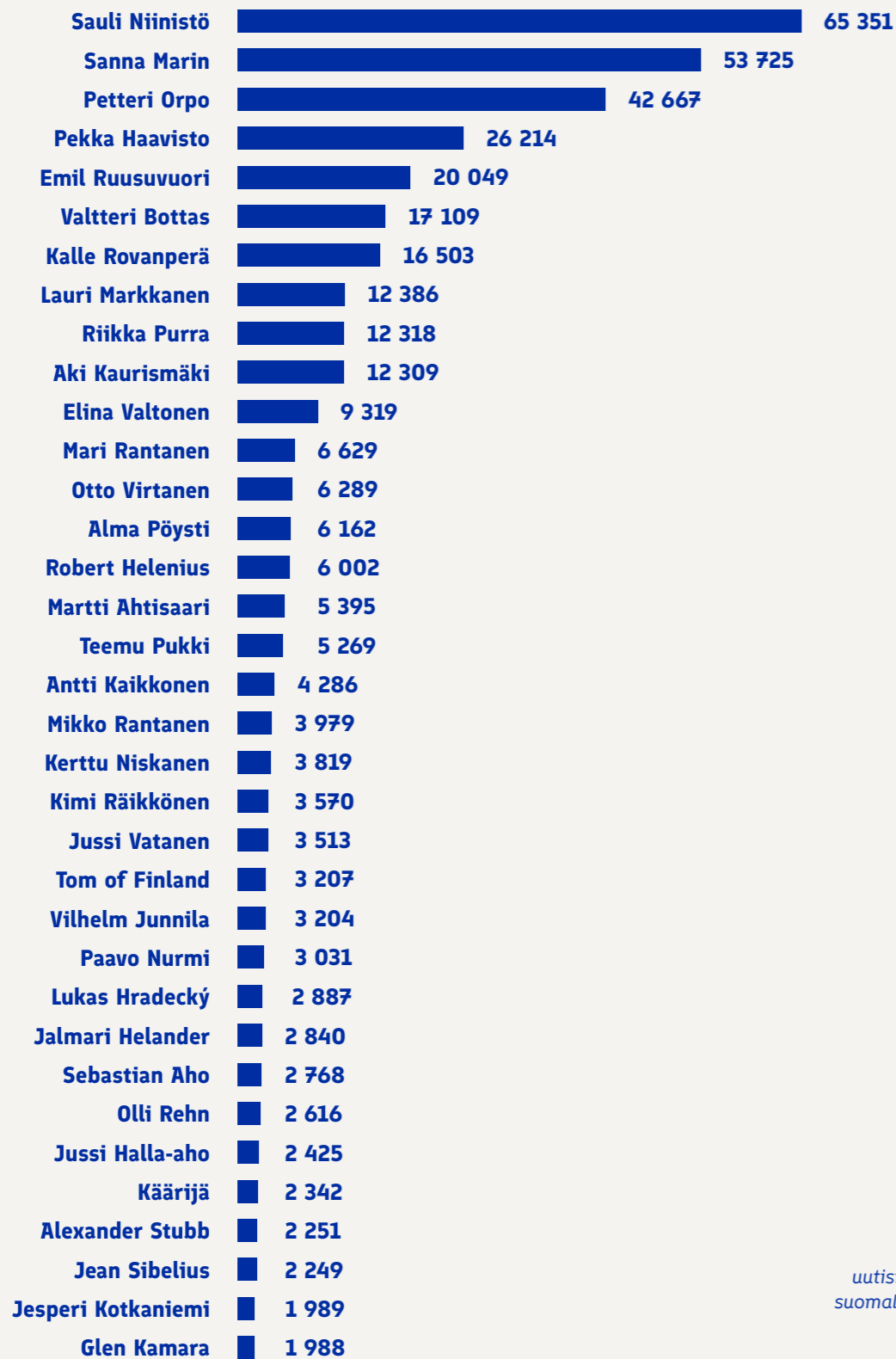
Otsikkonäkyvyyden kolmannelta sijalta löytyy F1-kuljettaja **Valtteri Bottas**, joka nousee myös uutissältöjen ykkössijalle, jos suomalaisnimiä tarkastellaan irrallaan Suomi-maininnoista.

Otsikkotason suomalaisedustus on kokonaisuudessaan hyvin urheilu- ja miespainotteista. Naisten viiden kärjestä löytyy Sanna Marinin lisäksi **Riikka Purra** (18.), **Tove Jansson** (19.), **Tarja Turunen** (29.) ja **Kerttu Niskanen** (34.).

Martti Ahtisaaren poismeno huomioitiin ympäri maailmaa

Presidentti **Martti Ahtisaari** oli vuonna 2023 neljänneksi nimetyin suomalainen ulkomaisessa mediassa, kun tarkastellaan otsikkotason mainintoja. Ahtisaaren työn jäljet näkyvät usealla mantereella, ja hänen poismenonsa huomioitiinkin maailmalla laajasti. Erityisen suurta mediahuomio oli Afrikassa ja Balkanin maissa, missä Ahtisaaren rooli on ollut merkittävin. Ahtisaaresta, hänen elämästään ja työurastaan kirjoitettiin huomattavan kunnioittavaan ja arvostavaan sävyyn.

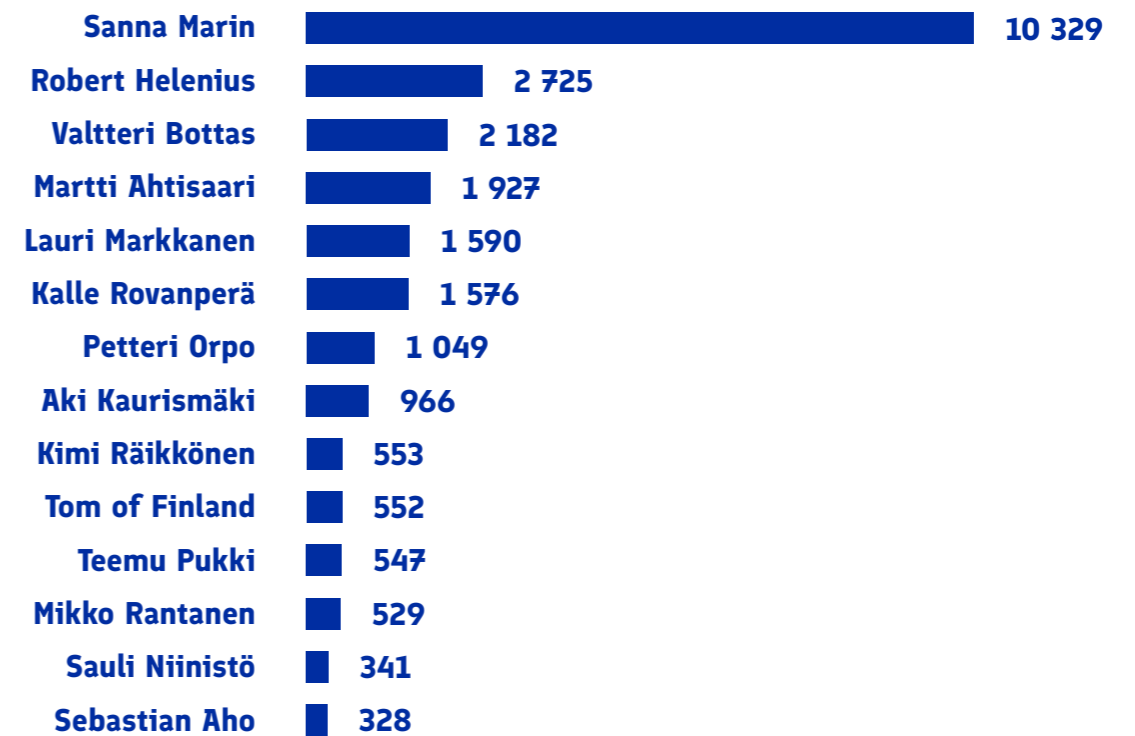
35 mainituinta suomalaista



Eniten näkyvyyttä kansainvälisessä uutismediassa 2023 saaneet suomalaiset, joiden yhteydessä on mainittu Suomi.

Lähde: Meltwater

Suomalaiset otsikoissa



Suomalaiset kansainvälisessä mediassa otsikkotason maininnoissa 2023.

Lähde: Meltwater

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Martti Ahtisaarella oli erityinen rooli Namibian itsenäisyyskamppailussa ja hänen poismenonsa huomioitiin namibialaisessa mediassa näkyvästi niin uutisjuttujen kuin myös erilaisten tausta-artikkelien ja muistokirjoitusten muodossa.

– NAMIBIA

Uutisointi korosti Ahtisaaren merkittävää roolia kansainvälisessä diplomatiassa. Sävy oli kunnioittava ja tunnusti Ahtisaaren saavutukset rauhanneuvottelijana, erityisesti Balkanin alueella.

– KOSOVO

Presidentti Nyusi kuvaili Martti Ahtisaarta kiistattomana rauhantekijänä, jonka merkittävä panos konfliktien ratkaisemisessa eri mantereilla yli kolmen vuosikymmenen ajan jätti pysyvän jäljen. Hänen perintönsä toimii inspiraationa rauhan, turvallisuuden ja ihmiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi.

– MOSAMBIK

Suomi jatkaa koulutuksen kärkimaana mielikuvissa

KOULUTUS

Koulutus nousi Suomen maakuvaliseksi vahvuudeksi 2000-luvun alussa PISA-tutkimuksen myötä. Suomen tulokset ovat heikentyneet huippuvuosista, mutta mielikuvissa Suomi on edelleen koulutuksen mallimaa.

Brand Finance Global Soft Power Index, joka vertailee mielikuvia 193 maailman maasta toisiinsa, kertoo Suomen saavan parhaan arvion koulutusjärjestelmästä. Myös *Monoclen Soft Power Survey* nostaa koulutuksen Suomen maakuvaliseksi vahvuudeksi. Samaa viestiä tukevat mielikuvamittausten lisäksi myös varsinaiset tutkimukset. Esimerkiksi OECD:n *Better Life Index* -vertailun koulutusindikaattoreilla Suomi sijoittuu ensimmäiseksi. Tuoreimmissa PISA-tuloksissakin on aihetta tyytyväisyyteen: sen lisäksi, että Suomen oppimistulokset ovat OECD-maiden paremmissa puolikkaassa, suomalaiset oppilaat ovat tyytyväisimpiä elämäänsä, kokevat muita vähemmän ahdistusta ja enemmän yhteenkuuluvuutta.

PISA-tulosten lasku ei himmennä Suomen koulutusmainetta

Suomen koulujärjestelmä oli vuonna 2023 yksi yleisimmistä Suomi-aiheista maailman mediassa. Suomea pidetään edelleen laajalti koulutuksen mallimaana oppimistulosten laskusta huolimatta.

Useassa maissa Suomen koulutusjärjestelmää käytettiin mediassa vertailukohtana keskusteltaessa oman maan kehitystarpeista. Suomen korkeatasoinen koulutus oli esillä esimerkiksi Tšekissä, Turkissa, Kiinassa ja Nigeriassa. Ympäri maailmaa kiinnostivat sellaiset Suomen koulutusjärjestelmän vahvuudet kuten opintojen saavutettavuus, tasalaatuiset koulut sekä koululaisten vapaus ja vastuu. Myös suomalaista varhaiskasvatusta pidettiin korkeassa arvossa.

Muita median nostoja suomalaisesta järjestelmästä olivat muun muassa opettajien korkea koulutus ja asema yhteiskunnassa, maksuton kouluruokailu sekä koulun inklusiivisuus. Myös opetussuunnitelman sisällöt, kuten kotitaloustaitojen opettelu, demokratiakasvatus, ympäristökasvatus sekä mediakasvatus tekivät vaikutuksen.

Suomen korkea digitaalisuusaste oli ihailun kohteena niin Euroopan kuin esimerkiksi Lähi-Idän ja Pohjois-Afrikankin medioissa, mutta Saksassa Suomen oppimateriaalien digitaalinen esittely yhdenä PISA-tulosten heikkenemisen syynä.



Kuva: Team Finland, kuvaaja. Sakari Piippo

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Suomalainen koulutus on kesto-suosikki Chilen mediassa. PISA-tulosten lasku ei ole horjuttanut sen asemaa.
– CHILE

Suomalaista koulutusjärjestelmää pidetään edelleen hyvänä esimerkkinä.
– TURKKI

Suomalainen koulutusjärjestelmä mainittiin useasti positiivisena esimerkkinä.
– SERBIA

Japanilaiset journalistit ihailivat sitä, että vaalijärjestelmää opetetaan suomalaisissa kouluissa, että oppilaat olivat tietoisia politiikoista ja heidän linjoistaan ja että heillä oli niistä mielipiteitä.
– JAPANI

Suomi nähdään yhä korkealaatuisen opetuksen ja koulutuksen maana. Positiivinen uutisointi koski erityisesti Suomen peruskoulua.
– KIINA

Suomalaista koulutusjärjestelmää on jo pitkään pidetty mallina Tšekin koulutusjärjestelmälle. Vaikka uusimmat PISA-tulokset paljastivat suomalaisten oppilaiden tason laskeneen, tšekkiläisillä on todella hyvä kuva suomalaisesta koulutuksesta. Pääaiheet Tšekin mediassa olivat opetussuunnitelma, inklusiivinen koulutus, henkilökohtainen lähestyminen oppilaseen ja opettajien asema yhteiskunnassa.
– TŠEKKI

↓ Medialukutaito kiinnosti
Yhdysvaltain mediassa.
Lähde: Meltwater



Medialukutaito suomalaisena valttina

Suomi on alettu enenevässä määrin yhdistää disinformaation torjuntaan ja medialukutaitoon ulkomaisessa mediassa. Keskustelu Venäjän informaatiovaikuttamisesta yhdessä Suomen Nato-jäsenyysprosessin tuottaman huomion kanssa ovat luoneet otollisen tilan suomalaisen medialukutaito-osaamisen esiin nostamiseen.

Suomen maine disinformaatiolle immuunina maana pohjautuu medialukutaitoa mittaavassa Media Literacy Indexiin, jonka kärkeen Suomi on sijoittunut koko tutkimuksen seitsenvuotisen historian ajan. Indeksillä asetetaan 41 Euroopan maata järjestykseen sen perusteella, missä

pystytään parhaiten torjumaan valeutisten ja väärän tiedon vaikutuksia.

Tutkimuksen mittareina käytetään medianvapautta, koulutusta, sähköistä demokratiaa ja luottamusta yhteiskunnassa. Indeksillä ei siis suoraan kerro suomalaisten kyvystä tunnistaa väärää tietoa, vaan antaa ennusteen siitä, kuinka hyvin suomalainen yhteiskunta kykenee käsittelemään esimerkiksi informaatiovaikuttamisen kielteisiä vaikutuksia.

Tulevaisuuden taidot

Maailman talousfoorumin vuoden 2020 erityisraportissa Suomi sijoittuu ensimmäiseksi muun muassa mittarilla, joka arvioi varautumista tulevaisuuden haasteisiin opetussuunnitelmatasolla. Medialukutaito on yksi näistä tulevaisuuteen valmistavista taidoista. Muut tulevaisuuden taidot liittyvät esimerkiksi digitaaliseen osaamiseen, kriittiseen ajatteluun, ongelmanratkaisuun, tunnetaitoihin sekä opitun luovaan soveltamiseen.

Tulevaisuuden taidot nousivat esille myös ulkomaisessa mediassa suomalaisina vahvuuksina. Erityisesti koulutusjärjestelmän ja laajemmin yhteiskunnan digitalisaatio nostettiin säännöllisesti esille. Myös muun muassa luovuus, kommunikaatio ja ongelmanratkaisu suomalaisen koulun vahvuuksina huomioitiin.

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Amerikkalaisyleisöä eniten kiinnostaneet koulutukseen liittyvät uutiset koskivat raporttia, jonka mukaan Suomi on maailman immuunein maa disinformaatiolle. Tästä kiitettiin Suomen korkeatasoista koulutusjärjestelmää.

– YHDYSVALLAT

Suomalaisen koulutuksen hyvä taso tunnetaan Egyptissä: erityisesti opettajien koulutus ja suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuudet kiinnostavat niin kehitys yhteistyösektoria kuin yksityiskoulujen perustajia.

– EGYPTI



Timo Sysiö

Ulkoministeriön lehdistövirkamies
Peking

Suomalainen koulutus on ihmisen kokoista maakuvatyötä Kiinassa

Vuoden 2024 alussa avasimme **C. G. Mannerheimin** Aasian-matkallaan 1906–1908 ottamien valokuvien näyttelyn Pekingissä. Näyttelyn avajaisissa tapasin eläköityneen kiinalaisen suurlähettilään **Wang Jiajin**. 87-vuotias Wang kertoi minulle osallistuneensa vaihto-opiskelijana Mannerheimin ratsastajapatsaan paljastustilaisuuteen Helsingissä vuonna 1960. Nuoruudessa syntynyt miehikku Suomesta ja Mannerheimista innoittivat Wangia palaamaan vuosikymmeniä myöhemmin diplomaattina Suomeen.

Wangin tarina resonoi minussa. Itse osallistuin 2000-luvun alussa lukiovaihto-ohjelmaan Kiinassa, minkä seurauksena päädyin yliopistoon Hongkongissa ja myöhemmin töihin Suomen Pekingin-suurlähetystöön. Monet muutkin Kiinaan päätyneet suomalaiset ja toisaalta Suomeen päätyneet kiinalaiset jakavat samankaltaisen opiskeluhistorian. Opiskelu ulkomailla on avartava kokemus, jonka kautta parhaimmillaan rakentaa lopullisen kestävän suhteen opintomaahan. Sen takia onkin tervetullutta, että kiinalaisopiskelijoiden määrä Suomessa on kasvanut viime vuosina. Kiinalaisista on tullut suurin ulkomaalaisten opiskelijoiden ryhmä Suomen eri yliopistoissa.

Helsinkiin opiskelemaan lähtenyt kiinalaisnuorukainen kertoi minulle kiinnostuneensa Suomesta kuultuaan, että suomalainen opetusjärjestelmä on kiinalaista rennompaa. Kiinalainen koulutusjärjestelmä onkin verrattain joustamaton, koekeskeinen ja opettajajohtoinen. Jo alakoulukäiset kiinalaisoppilaat viettävät jopa kahdeksan tuntia koulussa, ja perinteisesti koulupäivää ovat seuranneet maksulliset tukiopetustunnit. Kun Kiina kielsi miljardien arvoisen tukiopetusbisneksen vuonna 2021, miljoonat vanhemmat suuttuivat ja myös suomalaiset opetusalan

yrittäjien joutuvat pohtimaan Kiina-strategiaansa uusiksi.

Eräs kiinalaisäiti, joka ei voinut enää taata poikansa koemenestystä maksullisen tukiopetuksen kautta, kysyikin minulta illallisella, miten niin vähän aikaa kouluissa viettävät suomalaiset ovat menestyneet niin hyvin PISA-vertailussa. Usein me suomalaiset pääsemmekin kertomaan uteliaille kiinalaisvanhemmille, opettajille ja toimittajille, miten kulttuurin, koulutuspolitiikan ja opettajien koulutuksen avulla Suomi on noussut koulutuksen

”Kiinalaisista on tullut suurin ulkomaalaisten opiskelijoiden ryhmä Suomen eri yliopistoissa.”

suurvallaksi. Joskus joudumme myös oikomaan sosiaalisessa mediassa leviäviä värikkämpiä juttuja kokeettomista kouluista ja metsäopetuksesta.

Sillä, että suomalainen koulutus ja osaaminen ovat maailman huippua, on kuitenkin laajempikin maakuvalinen merkitys. Kiinan kaltaisessa maassa monista Suomen vahvuuksista kuten mediavapaudesta, korruption vähyydestä ja avoimesta hallinnosta on vaikea keskustella julkisesti. Avaukset suomalaisesta koulutuksesta ja opetuksesta ovat kuitenkin mahdollisia ja auttavat edistämään Suomen maakuva edistyksellisenä, tasarvoisena yhteiskuntana, joka sitoutuu ihmisten kehitykseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Kiinalaisäidin, opiskelijanuorukaisen ja suurlähettiläs Wangin tarinat osoittavat koulutuksen olevan ihmisen kokoista maakuvatyötä Kiinassa.

↓ Onnellisuusraportin toistuva ykkössija on vaikuttanut mielikuviin Suomesta.
Lähde: Meltwater

Suomi on maailman onnellisin

ONNELLISUUS

Suomen sijoittuminen kuudetta kertaa maailman onnellisuusraportin kärkisijalle ei jäänyt medialta huomaamatta. Suomalaisten onnellisuutta selitettiin maailmalla tasa-arvoisella yhteiskunnalla, alhaisella korruptiolla, hyvällä koulutuksella, luontosuhteella ja saunalla. Myös Visit Finlandin Happiness Masterclass -kurssi sai näkyvyyttä.

Suomi on sijoittunut kansalaisten kokemaa elämäntyytyväisyyttä mittaavan maailman onnellisuusraportin kärkisijalle vuodesta 2018. Vaikka piste-erot kärjessä eivät ole merkityksellisiä, ensimmäinen sija on näkyvyyden ja maakuvan kannalta ratkaiseva. Suomen toistuva esiintyminen maailman onnellisimpana maana näkyy jo ihmisten Suomea koskevissa mielikuvissa: Bloom Consultingin vuonna 2022 toteuttaman tutkimuksen mukaan onnellisuus on koulutuksen, hyvän hallinnon ja ympäristökysymysten rinnalla ensimmäisiä asioita, joita Suomesta tulee maailmalla mieleen.

Onnellisuuden syitä etsitään yhteiskunnasta

Suomalaisen onnellisuuden syitä etsittiin uutisjutuissa ympäri maailmaa. Usein onnellisuutta päädyttiin selittämään yhteiskunnallisilla seikoilla, kuten yhdenvertaisuudella, koulutuksella, vähäisellä korruptiolla, työn ja vapaaajan tasapainolla sekä turvallisuudella. Myös luonto ja sauna liitettiin Suomen onnellisuuteen.

Yleisimpiä selityksiä laajempiakin tulkintoja löytyi. Suomalaisilla arvioitiin esimerkiksi olevan maltilliset ja realistiset odotukset elämää kohtaan. Yhteiskunnan todettiin kuitenkin tarjoavan työkaluja ja taitoja näiden odotuksien ja unelmien täyttämiseksi. Myös elämän-

mittainen oppiminen ja koulussa opittu vastuunotto, itsenäisyys ja kansalaistaidot nostettiin esiin perinteisen hyvän koulutusjärjestelmän rinnalle. Suomalaisten uskottiin pitävän itsestään selvänä sitä, että muutoksia on mahdollista tehdä.

Suomalaista tunne-elämääkin analysoitiin onnellisuuden yhteydessä. Eräässä unkarilaisartikkelissa muun muassa todettiin, että Suomessa on paljon vähemmän pakollista positiivisuutta, ja negatiivisempiakin tunteita voi ilmaista vapaammin, mikä koetaan vapauttavaksi.

I'm a psychology expert in Finland, the No. 1 happiest country in the world —here are 3 things we never do



CNBC, Tammikuu 5. 2023
Potentiaalinen tavoitavuus: 52 milj.



Kuva: Helsinki Partners, kuvaaja Karoliina Barlund



Heli Jimenez
Senior Director,
International Marketing and PR
Business Finland

Onnellisuus on vahva maakuvaviesti

Maailman onnellisuusraportti tunnetaan ja sitä seurataan laajasti. Raportin ykkössiä takaa näkyvyyden jokaisessa raportista uutisoivassa mediassa ja maassa. Onnellisuus on vahva viesti, joka resonoi ympäri maailmaa. Maailman onnellisimman maan titteli herättää kiinnostusta ja on aidosti Suomea erottava tekijä kansainvälisillä areenoilla.

Kun Visit Finland lanseerasi keväällä 2023 onnellisuuskurssin *Find your inner Finn – Master in Happiness*, nelipäiväiselle kurssille tuli 150 000 hakemusta yli 190 maasta. Suomalaisen luonnon ja kulttuurin varaan rakentuva onnellisuustaitojen kurssi tuotti lähes 3 000 mediaosumaa. Myös esimerkiksi vaikuttaja **Kourtney**

Kardashian jakoi kampanjan sisältöä omalla Instagram-tilillään 216 miljoonalle seuraajalleen. Verkossa videomuodossa tarjolla olevia kurssisisältöjä on ladattu yli 12 000 kertaa.

Onnellisuus toimii matkailumarkkinoinnissa, mutta se on myös kattoviesti, joka mahdollistaa monen toimialan vahvuksista kertomisen. Invest in Finland puhuu onnellisuudesta, sitä käytetään Business Finlandin maakuvaviestinnässä ja onnellisuus on valittu useamman Suomi-paviljongin teemaksi maailmalla. Onnellisuus on hyväksi sekä Suomi-kuvalle että bisnekselle.

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Suomi mainitaan mediassa, kun aiheena on onnellisuus, lehdistönvapaus, toimiva yhteiskunta tai sauna.

– ITÄVALTA

Onnellisuutta selittävinä tekijöinä kiinnitettiin huomiotta muun muassa työ- ja yksityiselämän tasapainoon, alhaiseen korruptiotasoon, luonnossa vietettyyn aikaan ja elinikäiseen oppimiseen.

– UNKARI

Suomalainen "onnellisuusresepti" mainittiin mediassa monta kertaa ja Suomi esiintyi onnellisuuden mallimaana.

– SERBIA

Yksi onnellisuusartikkelin johtopäätöksistä oli, että suomalaisten onnen taustalla ovat "realistiset odotukset elämää kohtaan". sekä yhteiskunnallinen vakaus, turvallisuus ja tasa-arvo. Jutussa mainittiin niin ikään, että Suomessa korruptio on vähäistä, samoin kuin järjestäytynyt rikollisuus. Suomalaisten luottamus viranomaisiin todettiin korkeaksi. Erityis-maininnan sai luonnon läsnäolo suomalaisten arjessa.

– TANSKA

Suomen asema maailman onnellisimpana maana sai edelleen laajaa näkyvyyttä. Sen kautta sellaiset Suomen vahvuudet kuten tasa-arvo, matala korruptioaste, hyvä hallinto ja koulutus saivat paljon näkyvyyttä.

– TUNISIA

Suomi mainittiin useita kertoja maailman onnellisimpana maana. Erilaisiksi tekijöiksi listattiin tulotaso, taloudellinen tasa-arvo, sosiaalinen tukiverkosto ja matala korruptiotaso.

– IRAN

Suomalainen kulttuuri näkyi mediassa uudella tavalla

KULTTUURI

Suomalaisen kulttuurin vähäinen tunnettuus on yksi Suomen keskeisiä maakuvallisia heikkouksia. 2023 oli kuitenkin hyvä vuosi suomalaiselle kulttuurille. Suomalaiset näkyivät mediassa taiteen, viihteen ja urheilun saralla. Myös tutkimukset kertovat kulttuurimielikuvien kohentuneen.

Suomalainen kulttuuri historiallisista rakennuksista ja kulttuuriperinnöstä taide-elämään ja nykykulttuuriin on suurelle yleisölle pääosin tuntematonta. Samaan tapaan näkemykset kaupunkikulttuurin eläväisyydestä ja urheilukulttuurista jäävät selkeästi Suomen muuta maakuvallista tasoa alemmas. Mielikuvat ruokakulttuurista pitävät perää: vuoden 2023 *Brand Finance Global Soft Power Index* -tutkimuksessa Suomi sijoittuu ruokakulttuurin mittarilla sijalle 88. Suomen yleissijoitus samassa vertailussa on 22.

Mielikuvatutkimukset kertovat kasvusuunnasta

Viimeisin *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* kertoo, että Suomen pisteet kulttuurimielikuvissa ovat nousseet edellisvuodesta. Kasvu on kuitenkin ollut keskimääräistä maltillisempaa, mikä on pistenoususta huolimatta johtanut Suomen sijoituksen putoamiseen muiden tutkimuksen maiden joukossa. Suomi on nyt 60 maan joukossa sijalla 26, kun edellisvuonna Suomi löytyi ennätysellisen korkealta, sijalta 24. Sijoitusta tärkeämpää on kuitenkin pistenousu: Suomella on oikea suunta.

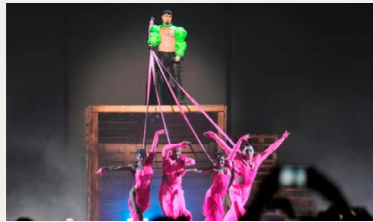
Pehmeän vallan valttikortteja

Monocle-lehden Soft Power Survey -vertailun asiantuntija-suositukset ovat painottaneet Suomen maakuvallista tarvetta panostaa kulttuurimielikuviiin. Suomi-kuvan on todettu kaipaavan sekä luovien alojen näkyvyyttä että keveyttä ja hauskuutta.

Eri maakuvatutkimusten suositukset ovat yhteneviä: kulttuuri vaikuttaa keskeisellä tavalla maan tunnettuuteen ja kiinnostavuuteen, ja Suomen tapauksessa juuri kulttuurin saralla olisi huomattavasti hyödyntämätöntä potentiaalia. Erityisesti kansainväliset julkisuuden henkilöt ja suositut kuluttajabrändit olisivat Suomelle arvokkaita.

Vuoden 2023 arviossaan *Monocle* nostaa Suomen sijalle 11, mikä on Suomen historian korkein sijoitus. Nousua selittää pitkälti Nato-jäsenyyden tuoma näkyvyys ja sen onnistunut hyödyntäminen. Suomen pehmeän vallan vahvuksiksi *Monocle* listaa joulupukin, Muumit, **Sanna Marinin** sekä aseman maailman onnellisimpana maana. Erityistä nousua Suomi on *Monoclen* mukaan kokenut juuri kulttuurimielikuvissa. Lehti nostaa esille suomalaisen designin, uudet Michelin-tähdet sekä Euroviisu-edustaja **Käärijän**.

Eurovision 2023: What do the Finnish lyrics to Käärijä's entry 'Cha Cha Cha' mean?



The Independent, Toukokuu 14. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 47 milj.

Let Fallen Leaves' Finnish Gloom Give You Life



Vulture, Marraskuu 17. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 10 milj.

Käärijä ja Kaurismäki kulttuurin vetureina

Vuoden 2023 hallitsivat kulttuurikasvat olivat Euroviisuissa hurmannut Käärijä eli **Jere Pöyhönen** sekä Kuolleet lehdet -elokuvallaan kiitosta kerännyt elokuvaohjaaja **Aki Kaurismäki**. Kaurismäki oli 10. mainituin suomalainen maailman mediassa vuonna 2023. Hänen lisäksi kulttuurialalta mainituimman 20 suomalaisen joukkoon mahtui vain näyttelijä **Alma Pöysti**, joka hänkin nousi uutisiin Kuolleet lehdet -elokuvan tiimoilta. Sijalla 22 on niin ikään Kuolleet lehdet -elokuvassa näyttelevä **Jussi Vatanen**, sijalla 23 Tom of Finland, eli kuvataiteilija **Touko Laaksonen**, sijalla 31 Käärijä ja sijalla 33 säveltäjä **Jean Sibelius**. Samat nimet löytyvät Vatasta lukuun ottamatta myös otsikkotasolla mainittujen suomalaisten listalta, joskin eri järjestyksessä.

Käärijä teki vaikutuksen erityisesti Euroopassa, missä hänen suomenkielinen Euroviisu-kappaleensa *Cha Cha Cha* nousi listojen kärkeen yli kymmenessä maassa. Kuolleet lehdet -elokuvan Golden Globe -ehdokkuudet toivat puolestaan näkyvyyttä erityisesti Yhdysvalloissa. Myös esimerkiksi suomalainen rock- ja metallimusiikki sekä suomalaiset kapellimestarit näkyivät maailmalla, mutta mediassa mainituimpien joukkoon näistä genreistä nousi vain sinfonista metallia esittävä **Tarja Turunen**.

↪ Käärijä hurmasi Euroopassa & Kuolleet lehdet sai Golden Globe -ehdokkuuksia Yhdysvalloissa.

Lähde: Meltwater

Meet Käärijä, the Finnish star of Eurovision



The Washington Post, Toukokuu 13. 2023
Potentiaalinen tavoittavuus: 53 milj.

Suomalaiset urheilijat näkyvimpiä autourheilussa ja palloilulajeissa

Urheilijoilla on vuosittain vahva edustus eniten medianäkyvyyttä saaneiden suomalaisten joukossa. Vuonna 2023 kymmenen mainituimman suomalaisen joukossa on neljä urheilijaa: tennispelaaja **Emil Ruusuvuori**, F1-kuski **Valtteri Bottas**, ralliautoilija **Kalle Rovander** ja koripalloilija **Lauri Markkanen**. Otsikkotasolla urheilijat täyttävät viisi sijaa kymmenestä. Vaikka mainintoja on paljon, urheilijat näkyvät harvoin eniten jaettujen tai suurimman tavoittavuuden artikkeleiden joukossa.

Suomalaisten urheilijoiden näkyvyys maailmalla vaihtelee voimakkaasti sen mukaan, mitkä lajit ovat seuratumpia missäkin maassa. Esimerkiksi Chilessä huomio kiinnittyy ralliautoiluun, kun taas Unkarissa korostui 2023 yleisurheilun MM-kisojen myötä yleisurheilijat. Englannissa näkyvimmat suomalaisurheilijat olivat jalkapalloilijat **Glen Kamara** ja **Teemu Pukki**. Pohjois-Amerikassa ja Kanadassa suomalaiset jääkiekkoilijat esiintyvät mediassa päivittäin. Koripalloilija Lauri Markkanen huomioitiin maailman medioissa niin NBA-uransa kuin varusmiespalveluksensa myötä.



SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Käärijän Euroviisu-esiintyminen sai valtavaa julkisuutta ja nousi suorastaan ilmiöksi.

– ISO-BRITANNIA

Aki Kaurismäen elokuva Kuolleet lehdet on japanilaismedioiden uusi suosikki. Päänäyttelijä Alma Pöysti vieraili Japanissa ja näkyi paljon mediassa.

– JAPANI

Vuosi 2023 oli suomalaisen kulttuurin ja luovien alojen supervuosi New Yorkissa. Yhdysvaltalaisessa mediassa uutisoitiin runsaasti muun muassa Iiu Susirajan näyttelystä MoMa PS1:ssä, suomalaisista kapellimestareista sekä Helsingin kaupunginorkesterista Carnegie Hallissa.

– YHDYSVALLAT

Ouest-France summasi Remedy Entertainmentin uuden Alan Wake 2 -pelin olevan täydellinen mestariteos, joka ilahduttaa kaikkia psykologisen kauhun faneja. Libérationin mukaan kyseessä oli henkeäsalpaavan visuaalinen taidonnäyte.

– RANSKA

Brasilian media nosti ulko- ja turvallisuuspoliittisen uutisoinnin lisäksi esille myös esimerkiksi suomalaisen metallimusiikin ja F1-kuljettajat.

– BRASILIA

Suomalaisesta urheilusta ja urheilijoista kirjoitetaan mediassa säännöllisesti, erityisesti mäkihypyistä, jääkiekosta ja autourheilusta.

– SLOVENIA

Jalkapallon ja lentopallon turnausten tulokset ovat olleet merkittävässä asemassa Alankomaiden mediassa, ja Suomen osallistuminen on herättänyt kiinnostusta. Suomalaiset pelaajat ovat loistaneet kentillä, ja Suomen joukkueiden menestyminen on saanut huomiota osakseen.

– ALANKOMAAT

Budapestissa järjestetyt yleisurheilun MM-kilpailut olivat kesän johtava uutisaihe unkarilaisissa tiedotusvälineissä, ja niissä mukana olleet suomalaiset urheilijat saivat laajaa huomiota.

– UNKARI

Erityisesti ralliautoilun edustajat saavat perinteisesti paljon mainintoja Chilen tiedotusvälineissä.

– CHILE



Markus Hippi

Ulkomministeriön lehdistövirkamies
Lontoo

Kuinka Britannia otti saunan omakseen

En odottanut Isossa-Britanniassa yli vuosikymmenen asuneena, että saunakulttuurista tulisi täällä trendi, mutta niin vain kuntosalien rutikuivat sähkösaunat seinien taakse piilotettuine kiukaineen jäävät tällä tahdilla vähemmistöön, kun uusia, suomalaisten saunojen veroisia paikkoja ilmestyy kuin sieninä sateella.

Suurlähetystömme käynnisteli Lontoon diplomaattista saunaseuraa jo pari vuotta sitten, saaden huomiota maan merkittävimmässä tiedotusvälineissä BBC:stä suurimpiin sanomalehtiin. Samalla laajempi wellness-trendi sai yhä useammat britit kiinnostumaan saunan terveysvaikutuksista.

Tahti on vain kiristynyt viime vuoden aikana. Äskettäin media hullaantui Britannian vanhimmasta saunasta, jonka suomalaiset toivat mukanaan vuoden 1948 Lontoon olympialaisia varten. Se oli jätetty Lontoon ulkopuolelle ränsistymään ja sen suojelemiseksi käynnistettiin menestyksekkäs kampanja.

Saimme myös pienen onnenkantamoisen, kun Britanniassa tunnettu DJ ja festivaaliryttäjä Rob da Bank sai Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutilta lahjoituksena saunan, jonka hän parkkeerasi Lontoon ytimeen muuttaman viikon pop-upin merkeissä. Mediahuomio oli jälleen taattua.

Pandemia vuosien jälkeen suomalaiset kriteerit täyttävien saunojen määrä on moninkertaistunut, samoin palstatila lehdissä. Harvassa ovat viikonloput, jolloin en lukisi jälleen juttua uusista saunoista ja saunakohteista ympäri maailman.

Samalla kaksi asiaa ovat tulleet yhä selvemmiksi. Ensinnäkin, suomalaisten yritysten alkaisi olla kiire tulla Britanniaan ja tarttua bisnestilaisuuksiin ennen kuin joku muu vie ne. Toiseksi, ja tämä voi olla jopa positiivinen

ongelma, Britannian saunabuuri on niin kova, että se alkaa elää omaa elämäänsä eikä ole meidän suomalais-ten hallinnassa.

Täällä saunaa sovelletaan rohkeasti paikalliseen tyyliin ja makuun. Kulmakarvani nousevat, kun saunakulttuuri saa yllättäviä ulottuvuuksia: esimerkiksi eräs Itä-Lontoon suosituimmista saunoista on viime aikoina laajentanut konseptiaan: nyt Harvian kiukaiden ympärillä joogataan, piirretään alastonmalleja, järjestetään runosessioita ja äänimaljahoitoja. Shamaanirumpurituaalikin järjestyy, jos varaa lipun ennakkoon.

”Suomalaisten yritysten alkaisi olla kiire tulla Britanniaan ja tarttua bisnestilaisuuksiin ennen kuin joku muu vie ne.”

Mitä tämä sitten merkitsee meille, jotka haluamme käyttää saunaa Suomen maakuvan rakennuspalana? Näppituntumani on, että meidän on yhä tärkeämpi pitää mielessä, miksi sauna merkitsee maallemme niin paljon. Siellä on synnytetty ja peity kuolleita. Siellä on hierottu diplomatiaa. Toisaalta sauna on ollut keskeinen osa suomalaista arkea: siellä on rentouduttu ja tavattu tuttuja. Suorituskeskeisessä Lontoossa pelkkä lepäämisen korostaminen herättää monesti huomiota. Uskonkin, että yksinkertaisuus saa meidät erottumaan. Saunassa Suomen tyyliin huomio on siellä missä sen pitäisi olla: hyvässä olossa ja rauhoittumisessa. Britanniassa nähty buuri voi hyvin levitä muihin maihin. Kannattaa varautua jo etukäteen siihen, että saunat alkavat muuallakin elää omaa elämäänsä.

Suomen ympäristö- ja ilmastoprofiili on maailman kärkeä

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Luonto ja kestävyys ovat Suomelle selkeä vahvuusalue maakuivatutkimuksissa. Erityisesti ympäristönsuojeluun ja ilmastotoimiin liittyvissä kysymyksissä Suomi on nostanut profiiliaan kohti globaalia kärkeä viime vuosien aikana. Maailman mediassa ympäristöaiheet eivät kuitenkaan tuo Suomea esille samaan tapaan kuin muut vahvuudet.

Anholt-Ipsos Nation Brands Index -maakuivatutkimus kertoo, että Suomen luonnon kauneutta arvostetaan, ja Suomea pidetään vastuullisena ympäristönsuojelijana. Mielikuvat suomalaisesta luonnosta tuottavat 60 maan vertailussa sijan 12. Suomeen ympäristön suojelijana liitetyt mielikuvat nostavat Suomen sijalle 6.

Brand Finance Global Soft Power Index -mielikuvatutkimuksessa on kestävään tulevaisuuteen liittyvä mittaristo, joka sisältää ympäristönsuojelun lisäksi kysymyksiä ilmastonmuutoksen hillitsemisestä, kestävästä kaupungeista sekä vihreästä energiasta ja teknologiasta. Suomi sijoittuu mittaristolla 193 maan joukossa kahdeksanneksi. Yksittäisistä mittareista parhaan tuloksen antaa vihreän energian ja teknologian mittari, jolla Suomi sijoittuu peräti neljänneksi. Tämä on koko tutkimuksen paras sijoitus Suomelle.

Luonto ja kestävyys eivät tuota Suomelle medianäkyvyyttä

Vaikka Suomi sijoittuu ympäristömielikuvissa yhtä korkealle kuin esimerkiksi yhdenvertaisuuteen tai hyvään hallintoon liittyvissä mielikuvissa, luontoon ja kestävyteen liittyvät aiheet eivät tuota Suomelle samanlaista medianäkyvyyttä. Suurimman potentiaalisen tavoittavuuden tai laajimmalle sosiaalisessa mediassa jaettujen juttujen joukossa ei ollut vuonna 2023 yhtään ympäris-

töteemaista artikkelia.

Luonto ja kestävyys näkyvät kuitenkin Suomeen liittyvässä uutisoinnissa. Esimerkiksi Lappi, pohjoisen talvi ja revontulet ovat tyypillisiä teemoja matkailuartikkeleissa. Samoin luonto ja suomalaisten luontosuhde saavat paljon mainintoja suomalaista onnellisuutta selittävinä tekijöinä.

Myös kestävyys, kierrätys, kiertotalous ja ilmastoratkaisut nousevat esiin suomalaisina vahvuuksina. Esimerkiksi Kanadassa uutisoitiin suomalaisesta ydinjätteen käsittelystä, Intiassa Suomi nostettiin esiin kestäviin vesivaroihin liittyen, Sambiassa puhuttiin kiertotaloudesta ja Iranissa Helsinki mainittiin yhtenä maailman parhaana kaupunkina aktiivisen jätteenkäsittelyn osalta. Myös julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö sekä pitkän tähtäimen suunnittelu mainittiin maailmalla suomalaisina vahvuuksina.

SUOMEN EDUSTUSTOT RAPORTOIVAT:

Vietnamilaisessa mediassa Suomi on hyvin tunnettu luonnostaan, kansalaistensa kunnioittavasta suhtautumisesta luontoon sekä puhtaasta teknologiastaan. Monessa tapauksessa Suomi esitellään esimerkkitapauksena, kun puhutaan esimerkiksi hiilineutraalisuudesta, jätteen käsittelystä ja puhtaasta vedestä.

– VIETNAM

Taustatietoa julkaisusta

Suomi muiden silmin on Finland Promotion Boardin julkaisu. Sen on tuottanut ulkoministeriön maakuvayksikkö, joka vastaa Suomen maakuvatyötä linjaavan Finland Promotion Boardin operatiivisesta toiminnasta. Finland Promotion Boardin jäsenorganisaatioihin kuuluu julkishallinnon, yksityisen ja kolmannen sektorin edustajia.

Suomen medianäkyvyyden määrällinen analyysi

Meltwater kartoitti Suomen medianäkyvyyttä digitaalisessa mediassa vuoden 2023 aikana. Aineisto rajattiin artikkeleihin, joissa Suomi mainitaan otsikkotasolla.

Tarkastelussa on mukana noin 455 000 mediaosumaa ja siitä on rajattu pois Suomessa julkaistut uutiset. Analyysin monikielinen data-aineisto kerättiin käyttämällä Meltwaterin ohjelmistoa, joka monitoroi yli 320 000 globaalia toimituksellista medialähdettä. Sosiaalisen median reaktiota on seurattu viestipalvelu X:stä.

Potentiaalinen tavoitavuus kuvastaa uutisten ja artikkeleiden mahdollista lukijamäärää. Yksittäisen artikkelin potentiaalinen tavoitavuus on sen julkaisseen sivuston kuukausittainen kävijämäärä. Tavoitavuuden kokonaisluvut on laskettu yhteen artikkeleiden potentiaalisen tavoitavuuden mukaan. Luvut Meltwaterille toimittaa SimilarWeb.

Suomen medianäkyvyyden laadullinen analyysi

Suomen medianäkyvyyden laadullinen analyysi pohjautuu Suomen ulkomaanedustustojen havaintoihin. Ulkoasianhallinnon edustustoverkossa on 89 toimipistettä, joista 74 vastasi kyselyyn, jossa kartoitettiin vuoden 2023 medianäkyvyyttä. Suomen suurlähetys-

töistä noin viidesosassa on kokopäiväinen viestintä- ja maakuvatyötä tekevä virkahenkilö, muissa toimipisteissä media-asioita hoidetaan muiden toimien ohella. Edustus-toissa seurataan digitaalisen median lisäksi myös muita uutislähteitä.

Maakuvan tilaustutkimukset

Novus: Suomen Tukholman-suurlähetystö, ajatushautomo Magma, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja Suomen Tukholman-instituutti tilasivat vuonna 2023 tutkimusyritys Novukselta kyselyn Suomi-kuvasta Ruotsissa. Internet-paneelina toteutettuun kyselyyn vastasi 1 016 18–79-vuotiasta ruotsalaista ja se on tilastollisesti edustava. *Kysely toteutettiin 4.–11. tammikuuta 2023.*

Levada: Suomen Moskovan-suurlähetystö on tilannut maakuvatutkimuksia Venäjällä vuodesta 2017 alkaen. Tutkimukset on toteuttanut riippumaton tutkimuslaitos Levada, jonka Venäjän oikeusministeriö on lisännyt niin sanottujen ulkomaalaisten agenttien rekisteriin. Tuoreimpaan kyselytutkimukseen vastasi yhteensä 1 629 täysi-ikäistä henkilöä 141 asutuskeskuksessa 57 Venäjän alueella. Kyselyn virhemarginaali on 3,4 %. *Kysely toteutettiin heinäkuussa 2023.*

Bloom Consulting: Ulkoministeriön maakuvayksikkö tilasi vuonna 2022 Bloom Consultingilta tutkimuksen, joka kartoitti koulutettujen, kansainvälisesti suuntautuneiden ihmisten näkemyksiä Suomesta ja mielikuvien muutosta edeltäneen vuoden aikana. Kyselytutkimukseen vastasi noin 4 000 ihmistä. Tutkimus toteutettiin kymmenessä maassa: Yhdysvallat, Saksa, Japani, Iso-Britannia, Intia, Brasilia, Turkki, Etelä-Korea, Kiina ja Venäjä, jonka tulokset analysoitiin erillisinä. *Kysely toteutettiin heinä–elokuussa 2022.*

Globaalit maakuvatutkimukset

Anholt-Ipsos Nation Brands Index: Pitkäikäisin maakuvavertailu *Anholt-Ipsos Nation Brands Index* asettaa vuosittain 60 maata järjestykseen täysi-ikäisten keski-vertokansalaisten mielikuvien perusteella. Sijoitukset perustuvat 20 maassa toteutettuun kyselytutkimukseen. Vuoden 2023 tutkimukseen osallistui 60 072 vastaajaa, joista kukin pisteytti 10 hänelle sattumanvaraisesti osoitettua maata. Kussakin panelistimaassa toteutettiin vähintään 3 000 kyselyä, ja jokainen arvioitava maa sai pisteet noin 500 vastaajalta kussakin maassa.

Tutkimuksen 20 panelistimaata ovat: Yhdysvallat, Kanada, Iso-Britannia, Saksa, Ranska, Italia, Ruotsi, Venäjä, Puola, Turkki, Japani, Kiina, Intia, Etelä-Korea, Australia, Argentiina, Brasilia, Meksiko, Saudi-Arabia ja Etelä-Afrikka.

Tutkimuksessa arvioitavat 60 maata ovat: Yhdysvallat, Kanada, Iso-Britannia, Saksa, Ranska, Italia, Espanja, Irlanti, Skotlanti, Ruotsi, Alankomaat, Sveitsi, Suomi, Itävalta, Kreikka, Belgia, Pohjois-Irlanti, Islanti, Wales, Portugal, Venäjä, Puola, Tšekki, Unkari, Turkki, Ukraina, Slovakia, Romania, Argentiina, Brasilia, Meksiko, Chile, Peru, Kolumbia, Ecuador, Dominikaaninen Tasavalta, Panama,

Yhdistyneet Arabiemiraatit, Egypti, Saudi-Arabia, Etelä-Afrikka, Kenia, Qatar, Jordania, Israel, Marokko, Tansania, Botswana, Japani, Etelä-Korea, Kiina, Intia, Filippiinit, Indonesia, Singapore, Taiwan, Australia, Uusi-Seelanti ja Vietnam. *Kysely toteutettiin 27. heinäkuuta–3. elokuuta 2023.*

Brand Finance Global Soft Power Index: *Brand Finance Global Soft Power Index* -tutkimus on laajin maakuvavertailu ja se asettaa järjestykseen 193 maata 101 maassa toteutetun kyselyn perusteella. Vuonna 2023 tutkimukseen osallistui 172 133 täysi-ikäistä vastaajaa, jotka edustavat kunkin maan keskimääräisiä Internetin käyttäjiä. Kehittyvillä markkinoilla, joilla on suhteellisen alhainen Internet-yhteystiheys, tämä vinouttaa otoksen jossain määrin nuorempiin ihmisiin, joilla on korkeakoulutus ja korkeammat tulot. Lisätietoa maavalinnoista: <https://brandirectory.com/softpower>. *Kysely toteutettiin 18. syyskuuta–8. marraskuuta 2023.*

Muut maakuvavertailut

Monocle Soft Power Survey: Kansainväliin asioihin keskittynyt aikakauslehti Monocle julkaisee vuosittain Soft Power Survey -listauksen, jossa 20–25 maata nostetaan esiin ja asetetaan järjestykseen pehmeän vallan näkökulmasta. Monocle Soft Power Survey ei perustu kyselytutkimukselle, vaan asiantuntijaraadin arviolle yhdistettynä Monoclen pehmeän vallan mittaristoon. Mittaristoon kuuluu muun muassa ulkomaanedustustojen, Olympia-mitaleiden, Unescon perintökohteiden, kehitys yhteistyön, Michelin-tähtien, Nobel-palkinnonsaajien, huippuyliopistojen sekä hiilineutraaliuteen jäljellä olevien vuosien määrä.

Lisätietoa maakuvatyöstä

Maakuva

Maakuva muodostuu mielikuvista, jotka perustuvat tietoon, kokemuksiin ja uskomuksiin tietystä maasta. Maakuvan pohjana ovat vuosikymmenten aikaiset tapah-
tummat, mutta kukin muodostaa mielikuvansa omassa henkilökohtaisessa viitekehyksessään. Mielikuvat maista muuttuvat hyvin hitaasti; siinä missä maine muuttuu nopeasti ja katoaa, maakuva säilyy. Yksilön mielikuvat maista muodostuvat nuoruudessa ja muuttuvat sen jäl-
keen hyvin vähän – ellei maahan synny suoraa kontaktia myöhemmin.

Maakuvan merkitys

Maailmalla tehdään päivittäin Suomeen vaikuttavia päätöksiä. Nämä päätökset voivat olla poliittisia, taloudellisia tai esimerkiksi yksittäisen kuluttajan valinta kahden eri tuotteen tai lomakohteen välillä. Erilaisia päätöksiä tehdään faktojen lisäksi usein mielikuvien perusteella. Maakuva vaikuttaa myös siihen, tuleeko Suomi edes mieleen vaihtoehtoja punnitessa. Mitä paremmin Suomi ja Suomen vahvuudet tunnetaan, sitä paremmin Suomi ja suomalaiset pärjäävät niin poliittisten kuin kaupallisten etujen näkökulmasta.

Suomi-kuvan rakentuminen

Nykyhetkessä Suomi-kuvaa muodostetaan sekä suu-
ressa että pienessä mittakaavassa. Isossa kuvassa suurin merkitys on sillä, millaisia päätöksiä Suomi tekee ja miten se osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön. Ruohonjuuritasolla jokainen suomalainen toimii maa-
kuvalähettiläänä. Näiden välimaastossa on verkosto toimijoita, joiden työnä on edistää Suomen näkyvyyttä ja maakuvaa pitkäjänteisellä työllä. Ymmärrys Suomen

maakuvasta on tärkeää kaikilla tasoilla, kun pyritään vaikuttamaan Suomea koskeviin päätöksiin.

Maakuvatyö

Maakuvatyö on ennen kaikkea vaikuttamis- ja viestintä-
työtä, jolla vaikutetaan kohderyhmien tietoon, mielipiteeseen ja lopulta päätöksiin. Se on pitkäjänteistä ja hidasta viestimistä johdonmukaisella tavalla. Maakuvaviestintä voi olla erillistä ja itsetarkoituksellista viestintää Suomen vahvuuksista, mutta useimmiten se on muun toiminnan yhteydessä rakentuvaa Suomen tarinan kertomista ja tunnettuuden kasvattamista. Hyvä maakuvaviestintä lisää tietoisuutta Suomesta ja Suomen vahvuuksista tavalla, joka herättää myönteisiä tunteita ja lisää kuulijan kiinnostusta Suomea kohtaan.

Maakuvatyön työkalut

Tietoa Suomen maakuvatyöstä, tutkimustietoa Suomikuvasta, Suomi Finland -visuaalinen ilme ja Finlandica-fontti sekä presentaatioita, videoita ja muita materiaaleja Suomesta kertomiseksi löytyy maakuvaviestinnän työkalupakki Finland Toolboxista: www.finlandtoolbox.fi

Lisätietoa maakuvasta ja maakuvatyöstä:
FinlandPromotionBoard@finland.fi

Maakuvatyön järjestäminen Suomessa

Pääministerin nimittämä Finland Promotion Board linjaa Suomen maakuvatyötä. Verkostoon kuuluu julkishallinnon, yksityisen ja kolmannen sektorin edustajia. Finland Promotion Boardin puheenjohtajana toimii ulkoministeriön viestintäjohtaja ja varapuheenjohtajina TEM:in ja VNK:n viestintäjohtajat. Finland Promotion Boardin sihteeristö on ulkoministeriön maakuvayksikössä.

Maakuvayksikkö vastaa maakuvaan liittyvästä suunnittelusta, ohjauksesta ja materiaaliuotannosta – sekä koko Finland Promotion Boardin verkostolle että erityisesti ulkoasianhallinnolle.

Maakuvatyötä ohjaa vuonna 2017 hyväksytty Suomen maakuvatyön strategia, jossa määritellään Suomen arvot, keskeiset vahvuudet ja pääviestit.

Finland Promotion Board 2024–2027

- Puheenjohtaja: viestintäjohtaja **Mikko Koivumaa**, ulkoministeriö
- Varapuheenjohtaja: viestintäjohtaja **Matti Hirvola**, työ- ja elinkeinoministeriö
- Varapuheenjohtaja: viestintäjohtaja **Päivi Paasikoski**, valtioneuvoston kanslia
- Sihteeri: yksikönpäällikkö **Mika Kukkonen**, ulkoministeriö

Jäsenet

- Viestintäjohtaja **Laura Aalto**, Aalto yliopisto, kaudelle 2024–25
- Toimitusjohtaja **Clarisse Berggårdh**, Helsinki Partners
- Ulkoisen viestinnän ja median johtaja **Sanna Hellstedt**, Fiskars
- Palvelualueen johtaja **Johanna Jäkälä**, Business Finland
- Viestintäjohtaja **Liisa Kivelä**, Helsingin kaupunki, kaudelle 2024–25
- Toiminnanjohtaja **Hanna Lämsä**, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit
- Pääsihteeri **Rosa Meriläinen**, Kulta ry
- Suhdetoiminta- ja markkinointipäällikkö **Iina Ojala**, Tampereen kaupunki, kaudelle 2024–25
- Kansainvälisten asiain johtaja **Jaana Palojärvi**, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Partneri **Mari Pantsar**, Kari & Pantsar
- Kansainvälisten asioiden johtaja **Päivi Pohjanheimo**, Keskuskauppakamari
- Brändijohtaja **Anu Rintala**, Finnair
- PR-päällikkö **Lauri Sallantaus**, Marimekko
- Johtaja **Timo Vuori**, Elinkeinoelämän keskusliitto

TYÖKALUT SUOMEN TARINAN KERTOMISEEN

Finland Toolbox on avoin materiaalipankki. Se tarjoaa työkaluja kaikille, jotka haluavat kertoa Suomesta kansainvälisesti.

Löydät Finland Toolboxista Suomi-faktoja, presentaatioita, videoita ja paljon muuta. Tutustu materiaaleihin ja ota Suomen vahvuudet käyttöösi: www.finlandtoolbox.fi

